

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 49 (50)

TORONTO, Ontario, 1950 m. GRUODŽIO (December) mėn. 7 d.

Kaina 10 c.

The Lights of Homeland

Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian B. C. Society of Canada.

Authorized as Second Class Mail Post Office Department, Ottawa

SAVAITRAŠTIS

Laidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija

341 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada

Parapijinis branduolys

Tiekas negali pavaduoti parapijos. Ji yra gyvybinė krikščioniškojo gyvenimo ląstelė. Parapija yra kasdieninio gyvenimo centras, o jos nariai sudaro dinamišką atsparos grupę prieš civilizacijos ir kultūros barbarų pasikėsimus.

Popiežių atsisakimai į pasauliečius, kviečiant prisidėti prie parapijinio veikimo, pamerkia klebonų atsiskyrimą nuo visuomeninio gyvenimo. Pasauliečiai įtraukti parapijos veikime tuoj supranta kasdieninę Bažnyčios kovą už žmonių gerbūvį, dažnai rasdami geresnius laimėjimo metodus už patį kunigą.

Mūsų parapijose yra apie 90% katalikų, tačiau praktikuojančių, skaičiuojami, yra tik 40%. Katalikų Akcijos nariai yra praversta rasti priemonės atvesti atsilikusius katalikus į religinę praktiką. Štai vienas iš daugelio pavyzdžių.

Vienoje didelėje parapijoje, susidedančioje beveik iš proletarų, Katalikų Akcijos nariai, susitarę su klebonu, sekė atpuolusių nuo tikėjimo mirties datus. Atėjus mėtinėi klebonas asmeniškai tėvui, ar motinai, ar kuriam šeimos nariui, parašydavo laiškelį maždaug tokio turinio: "Brangioji ponai, ateinančią penktadienį sueis keturi metai nuo praradimo Jūsų mylimo vyro. Aš jį visada prisimenu ir kaip šios parapijos tėvas pasielsiu už jį šv. Mišiose, kurias atlaikysiu penktadienį 7 val. prie didžiojo altoriaus".

Šis laiškas su klebono parašu išslepus šeimoje, nebeturintčioje ryšio su Bažnyčia, susijaudinimą. Moteris, kuri buvo beveik užmiršusi savo gyvenimo draugą, susimąsto. Atsisotą prieš jos akis tūkstančiai atsiminimų, kurie suminkština jos širdį iki ašarų. Tada ji kalba apie savo vyrą su savo sūnumis, giminėmis ir kaimynais.

Pagalvokite: asmeniškai klebono laiškas! Jis sudaro visos dienos pasikalbėjimą su įvairiausiomis išvadomis. Ir štai pas kaimynus jau sakoma: "Pagaliau tie kunigai nėra taip jau žvėriški; netiesa, kad jie tik su kapitalistais eina; yra visų draugai..."

Sekantį penktadienį našlė jau bažnyčioje klauso Mišijų, o su ja grupelė draugų ir kaimynų. Daugelis iš jų jau seniai buvo bažnyčioje. Pradedą galvoti, kad žmoguje yra kažkas amžino ir kad nereikia religijos apieisti. Po Mišijų našlė nueina į zakristiją padėkoti klebonui už prisiminimą jos vyro. Ji netai patiškina kaip į ją paveikė jo laiškas, paskatindamas eiti į bažnyčią, kurios jau seniai nebelankė. Duoda suprasti, kad sugrįš į parapiją ir tuo tarpu užperka kitas Mišias.

Tai tik vienas iš daugelio pavyzdžių.

Staučiant bedievybei nebeužtenka pamokslų bažnyčioje. Evangelikų doktrina turi pasireikšti vispasiškai, ypač per organizacijas. Pasauliečių apasitavimas sukelia aili entuziazmą ir randa didelį pritarimą. Pasauliečių apasitavimas parapijoj atneša dinamišką veik-

lumą, pažadindamas apsnūdusius ir miegančius. Kunigai privalo formuoti šitokių katalikus, juos apginkluojant doktrina ir drąsa apaštališkai ofensyvai.

T. B. Mikalauskas.

Gyventojų surašymas

Kanadoje gyventojų surašymas daromas kas 10 metų. Pastutinis buvo 1941 m., o sekantis bus 1951 m. vasarą. Tam ruošiasi jau 2 m. ir 1951 m. pradžioje bus paskelbtas verbavimas surašinėtojų. Jų reikės apie 18-19.000. Surašinėjama bus ne tik gyventojai, bet kartu bus renkamos taip pat žinios apie krašto ūkį, verslus, žmonių gyvenimą ir t. t. Surašymui praves. ti numatoma išleisti apie 9 mil. dolerių. Jis prasidės birželio 1.

Imigrantai skryninguoti, o juos priėmė darbdaviai — ne

Tokią pastabą daro savo ligame skunde olandas M. Gosschalk, stojęs ginti išnaudojamų savo tautiečių tik neseniai atgabentų į Kanadą žemės ūkio darbam. Pririnkęs eilę faktų iš Hamiltono apylinkių ir Niagaros pusiasaly, Hamiltone prieš eilę metų įsikūręs Gosschalk nurodo, kad naujieji ateiviai, kuriuos verbuojant buvo vaizduojama, kad Kanadoje keliai aukščiau grįsti, ūkininkų laikomi nepakenčiamiausiose sąlygose, verčiami dirbti visus 7 d. nuo ankstyvo ryto iki vėlaus vakaro gaudami viengungiai po \$45, o vedę po \$75 mėnesiui. Dėl to jie esą nusistatę, išbuvę sutarties numatytus metus, keltis į miestus. Jų gyvenimo sąlygos dabar primenančios baudžiaininkų sąlygas.

Tai, berods, pirmas balsas, pakeltas ne politinių pabėgėlių — DP, — bet eiliniu imigrantų vardu, rodos, kad Kanados žemės ūkio darbininko gyvenimo sąlygos tikrai keistinos. Kitip darbininkų ten visada truks.

Politikai konferuoja

Kritiška padėtis Korėjoje Vašingtone kelia didelį nerimą. Ieškoma kelių, svarstoma, konferuojama. Šeštadienį prezidentas 2 val. konferavo su valstybės sekretoriu Achesonu, karo sekretoriu Marshalliu ir štabo viršininku O. Bradley. Po to jie nuo 11 val. iki 1.30 val. ryto konferavo su užsienių reikalų koordinatoriumi Harriman. Valstybės sekretorius pavaduotojas Webb tarėsi su partijų lyderiais, senato užsienių r. komiteto pirmininkas, sen. T. Connally ir senat. Wiley taip pat buvo pakviesti į valstybės departamentą.

Padėtis laikoma labai rimta. Jei prieš kelias dienas buvo manoma, kad MacArthur galės sulaukyti komunistus dar š. k.

rėjoje ar pusiasalio viduryje, tai dabar tai nelaikoma tikra. Daugia tikimasi, kad padėtį išgelbės Nehru ar Tr. Lie pastangos tarpininkauti.

JT kariuomenės daliniai bent keliose vietose suskaldyti ir apsupti. Kaikurie mažesni vienetai pajėgė prasimušti iki didesnių, bet kelias dažniausia ir toliau užkirstas. Visa viltis yra aviacija, kuri turi palaikyti ir tiekimą. Tačiau aviacijai veikti labai trukdo oras — pūgos. Temperatūra puolė iki 27 laipsnių žemiau 0. Tai labai vergina karius. Vadovybė skelbia, kad žmonių aukos nesą didelės, bet daug prarandama medijosis.

Karo su Kinija reikis išvengti

Gruodžio 2 d. įvykusiame D. Britanijos ir Prancūzijos ministrų pirmininkų pasitarime prieš Atlee kelionę į Vašingtoną sutarta, kad karo Azijoje turi būti išvengta betkokia kaina. Jei teksis pasirinkti karą Azijoje ar Europoje, reikią pasirinkti Europą. Mat, bijomasi, kad JAV pajėgoms įsivėlus Azijoje, karas Europoje būtų neišvengiamas. JAV jau nebūtų galima laukti rimtesnės paramos.

— OTAVA. — Vašingtono atskridęs D. Britanijos premjeras Atlee yra pakviestas atsilankyti Otavoje. Jis laukiamas šios savaitės viduryje.

— LONDONAS. — Commonwealtho santykiavimo sekretorius P. Gordon pareiškė, kad D. Britanija parems emigraciją į Kanadą, jei Kanada to sieks. Ligšiol kliūtis buvusi finansinė D. Britanijos politikai.

— OTAVA. — Pranešama, kad iš Fort Lewis vienam batalijonui išvykus į Korėją, ten siunčiamas kitas batalijonas, kad apmokomųjų skaičius vėl, pasipildytų iki 10.000.

— OTAVA. — Civilinės oro apsaugos tarnybos 30-40% Kanadoje būstanti sudaryta iš moterų.

sitarimams su Rusija ir išvengti Tolinųjų Rytų karui. 2. Prie JT karinės vadovybės daugiau teisių suteikti britams, apriboti valdžią MacArthurui, kuris Europoje esąs laikomas atsakinėju dėl komplikacijų Korėjoje, esą, jas išscaukęs savo "karo užbaigimo" ofensyva. 3. Atominė bomba Korėjoje neturinti būti panaudota.

Diplomatų pastangos

Lake Success dabar pats darbuotis diplomatams. Darčiausia dedama vilčių į pastangas Indijos atstovo Benegal N. Rau. Bet po pirmų pasikalbėjimų su kinais jis pareiškė, kad negalys dar pasakyti nieko. Nebent tik tai, kad jis ir jo vyriausybė dėsia visas pastangas, kad karo Tolinuose Rytuose būtų išvengta. Dėl gandy, kad kinai deryboms pradėti statų sąlygą, kad JTO kariuomenė pasitrauktų už 38 paralelės, jis pareiškė, kad tai jam esanti naujiena.

Pasikalbėjimus su kinų delegatais veda ir JTO generalinis sekretorius Trygve Lie. JAV delegacijos vadkas JTO Austinas yra nuolatiniame telefono ryšy su valstybės sekretoriu Achesonu.

S. Rhee už atominės bombos panaudojimą

Prezidentui Trumanui pareiškus, kad reikalui esant Korėjoje gali būti panaudota atominė bomba, daugelis pasaulio kraštų atsiliepė arba perspėjamčiai arba raginančiai. P. Korėjos prezidentas Rhee mano, kad atominė bomba galima esą įvesti, iš anksto perspėjus gyventojus, kad pasitrauktų, bet reikia nemesti naujosios bombos. Čia, esą, pakaks senosios, tokios, kaip buvo mesta Hirošimoje.

SAVAITĖS APŽVALGA

MacArthuro kariuomenė gresia antrasis Dunkirk — Politikai sukrato gelbėti taiką — Trumanas grąsina atominė bomba. — Vakarų Europa nenori karo — Galutinas žodis priklauso Maskvai.

Korėjoje gen. MacArthur'o su didele pompa pradėtoji ofensyva susilaukė tragiško galo. JT kariuomenės daliniai patyrė skaudžiausį pralaimėjimą visoje Korėjos karo istorijoje. Atrodo, kalčiausia dėl to yra gen. MacArthur'o žvalgyba, kuri kažkodėl nepastebėjo 500.000 kiniečių koncentracijos šiaurinėje Korėjoje, visą laiką jų skaičių matuodama tik 100.000 karių, o kitus vis dar laikydama Mandžiūrijoje, kai tuo tarpu jie beveik visi buvo šiaurės Korėjoje ir tylois ruošėsi generalinei ofensyvai. Savo dispozicijoje turėdamas vos 150.000 karių, gen. MacArthuras vargu ar būtų pradėjęs puolimą.

Iš kitos pusės — kaltė dėl dabartinių skaudžių pralaimėjimų krinta JT kariuomenės daliniams, kurie, deja, nepasizymė kovingumu. Kiniečiai naudojo sovietų taktiką, į frontą mesdami masės žmonių, dažniausiai ginkluotus vien tik lengvaisiais ginklais. Turint galvoje amerikiečių aviaciją ir jų žymiai geresnį apsiginklavimą, jėgos persvara žmonėmis dar negalėtų nulemti pralaimėjimo. Vokiečiai paskutiniojo karo metu Sovietų Sąjungoje laikėsi prieš dešimteriopą priartinęsi priešą, nors rytų fronte jie neturėjo tiek kovos lėktuvų, kiek jų dabar turi JT kariuomenė Korėjoje...

Padėtis Korėjos frontuose tikrai liūdnai atrodo. Tiesa, gen. MacArthurui šiaip taip pavyko atitraukti vakarinį kariuomenės sparną, tačiau rytuose komunistai atkrito maršrus ir kai kuriuos 7-tos diviziono vienetus. Atskirtieji daliniai, apripinami oro keliu, mėgina prasiveržti į pietus.

Gausios kiniečių pajėgos pradėjo naują puolimą centriniam fronto ruože. Vienas komunistų kyllis suka į rytus, antrasis veržiasi į vakarinį Korėjos pakraštį. Ypatinai didelėje grėsmėje atsidūrė JT kariuomenės daliniai, operuojantieji rytiniame šiaurės Korėjos pakrastyje. Penkioms dešimtims tūkstančių JT karių gresia atkirtimas. Blogiausia, kad komunistai jau atėjo prie vienintelio uosto Wonsan. Jeigu jiems pavyktų užimti šį uostą, JT kariuomenė Korėjos rytiniame pakrastyje atsidurtų labai kritiškoje padėtyje.

Vakariniam fronto sektoriuje JT kariuomenė paskubomis evakavo šiaurinės Korėjos sostinę Pyongyang. Nauja gyvybos linija bus organizuojama į pietus nuo Pyongyang — kur nors netoli 38 paralelės. Didžiausią problemą sudaro karo medžiagų sandėliai. Juos tenka sprogdinti arba palikti komunistams. Gen. MacArthurui reikėtų keletu naujų divizionų, kurių jis neturi iš kur paimti, o kiniečių ir šiaurės Korėjiečių reorganizuota kariuomenė jau matuojama apvaliu 1.000.000 skaičiumi...

Gen. MacArthuras kreipėsi į JTO, maldaudamas skubios diplomatinės akcijos arba naujų įgaliojimų, nes Korėjoje jau prasidėjo tisioginis, nors ir neoficialus, JT kariuomenės pajėgų susikirtimas su komunistine Kinija. Jis vis dar neperanda vilties sulaukyti komunistus bent jau 38 paralelės ribose, kur Korėjos pusiasalis gerokai susiaurėja.

Laisvojo pasaulio diplomatus ir eilinius piliečius žinios iš Korėjos fronto sukretė smarkiau, negu žemės drebėjimas. Argi tai jau būtų trečiojo pasaulinio karo pradžia? Valstybės sekretorius Achesonas pirmasis atkreipė žmonių dėmesį, kad

dabartinė Kinijos komunistų agresija gali būti įvadas į pasaulinį karą.

Prezidentas Trumanas spaudos konferencijoje kiniečiams pagrąsino atominė bomba. Tačiau tas jo žingsnis sukėlė ne lauktas pasekmes: atominės bombos daugiau išsigando V. Europa, negu komunistinė Kinija. Didžiausią triukšmą pakėlė britai. Jų nuomone, atominės bombos pavartojimas reikėtų pasaulinio karo pradžią, nes sovietai turi tarpusavio pagalbos paktą su komunistine Kinija ir tokiu atveju, reikia manyti, įsijungtų į karą. Gi sovietų pajudėjimo pirmiausia reikėtų laukti Europoje.

Nusigandęs Bevinas patulė dar kartą organizuoti keturių didžiųjų konferenciją ir mėginti išlyginti nuomonių skirtumus su sovietais. Churchillis parėmė Bevino mintį, bet jis ramesnis — netiki, kad sovietai šiuo metu stotų į karą. Atlee tuojau pasisovė vykti į Vašingtoną pas prez. Trumaną: girdi, amerikiečiai su savo MacArthuru mums privirs skanios košės...

Prancūzijos ministris pirmininkas Pleven atskrido į Londoną pasitarti su Atlee. Į Vašingtoną Pleven negali vykti, nes jo ministrų kabinetas vos laikosi ir kiekvieno momentu gali būti priverstas pasitraukti. Prancūzai jau įpratę krizių metu mainyti vyriausybes. Atlee Vašingtone žada atstovauti ir Prancūzijai. Abiejų šiu kraštų politikų nuomonė yra vienoda: nepradėti oficialaus karo su komunistine Kinija. Tokį šūkiį dabar puoselėja beveik visų demokratinių valstybių diplomatai. Į šį chorą — taika bet kokiomis priemonėmis — įsijungia ir Kanada.

JTO turėjo sunkią kovą su sovietais ir komunistinės Kinijos delegatais. Po ilgu derybų Saugumo Taryboje Korėja ir amerikiečių "agresija" prieš komunistinę Kiniją į dienotvarkę buvo įtraukta vienu punktu. Tas suteikė progą Austiniui apkaltinti agresija Kinijos komunistus. Austinas kiniečių delegacijai patiekė visą seriją klausimų, susištų su dabartiniais įvykiais Korėjoje, į kuriuos gen. Wu Hsiu-Chuan nesiteikė atsakyti. Sekdamas Višinskio ir Maliko pėdomis, jis smarkiai puolė JAV vyriausybę, suversdamas jai visus didžiausius agresijos "nuodėmes" — Formozą, Korėją, Filipinus ir Indokiniją.

Austinas mėgino praversti rezoliuciją, reikalaujančią atitraukti Kinijos kariuomenę iš Korėjos. Rezoliucija buvo priimta didele balsų dauguma, bet Malikas tuojau griebėsi veto ir užblokavo sprendimus. Dabar JAV greičiausiai šį reikalą perduos JTO plenumui. Tačiau, kadangi dėl karo baimės kyla nuomonų skirtumų tarp vakarų sąjungininkų, JAV atstovai JTO nestiskubina.

Indijos delegatas Benegal N. Rau ir JTO sekretorius Trygve Lie mėgina vesti tiesiogines derybas su kiniečiais, norėdami suminkštinti jų užsispyrimą. Pasitarimų rezultatai nežinomi, bet gandai skelbia, kad Kinijos komunistai stato dvi sąlygas: 1. gen. MacArthur'o pašalinimą iš JT kariuomenės vyriausio vado pareigų ir 2. JAV kariuomenės atitraukimą iš Korėjos. Galutinas žodis, be abejo, priklauso Maskvai.

Vyt. Kastytis.

— NAUTORKAS. — Žurnalo Look apskaičiavimu, JAV turintys apie 700 atominų bombų.

Tėviškės žiburiai
 THE LIGHTS OF HOMELAND
 SAVAITRAŠTIS

Redaguoja Redakcinis Kolektyvas
 Redaktorius Dr. A. Šapka
 Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
 Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada

Prenumerata Kanadoje ir JAV metams su priedu \$4, pusmečiui be priedo \$2.50. Kituose kraštuose metams su priedu \$4.50, pusmečiui be priedo \$2.50.

Įmokėję nemažiau \$10 skaitomi garbės prenumeratoriais.

Adreso pakeitimas 25 ct. (smulkiais pašto ženklais)
 941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Telefonas AD 4285

Vokietija - Europos vadas

NAUJAS VOKIŠKASIS NACIONALIZMAS

Kad Vokietijos vaidmuo Europos gyvenime nebaigtas ir tik laikinai sutrikdytas, niekas neabejoja. 70 milijonų tauta, gyvenanti pačiame Europos centre, negali būti nustumta į politinio gyvenimo užkampį, o juo labiau dar tokia ekspansyvi ir agresyvi tauta kaip vokiečiai. Ir, nekiek nenuostabu, kad dabar taip daug vartama dėl Vokietijos įtakos Europos gyvenimui nuo bolševizmo.

Vokietija savo vertę žino ir laikosi kietai. Kanclerio Adenauerio vyriausybės parodytas nuolankumas vakariečių planams yra jau davęs vaisių — atnešęs jo partijos pralaimėjimą net trijose valstybėse — Hessene, Wuertemburge-Baden ir Bavarijoje — pačioje tvirtovėje. Ir pats kancleris Adenauer po to jau pareiškė, kad Vokietija įsijungė Europos gyvenimo planą, bet tik su sąlyga visiškos lygybės su kitomis valstybėmis.

Bet Vokietija svajoja ne apie lygybę. Atbundantis vokiškas nacionalizmas vėl svajoja apie vadovaujimą padėtį ne tik Europoje, bet ir visame pasaulyje. Tik dabar, žinoma, jau nekalbama apie pasaulio užvaldymą jėga, bet, demokratiniais principais tvarkantis, norima užimponuoti visoms tautoms priimtinais šūkiu.

Šiuo atžvilgiu labai įdomus straipsnis pasirodė Kanados vokiečių nacionalistų laikraštyje "Der Courier", parašytas žinomo politiko Dr. Otto Strasser, leidžiančio tarptautinės politikos biuletenius.

Dr. Otto Strasseris straipsnyje pavadintas "Vokietija ir rytų Europa". Jis kalbąs tautinės Vokietijos vardu ir jaučiąs jos minties reikšmę. Jis turįs pareikšti, kad vokiečiai su dabartinėmis rytinėmis sienomis niekaip nesutiks. Tautinė Vokietija nacionalizmas nuo imperikalizmo skirianti. Ir didžiausia kaltė esanti hitlerizmo, kad jis nedavęs laisvės Rytų Europos tautoms — nuo Baltijos iki Kaukazo, kad bolševikinį valdymą norėjęs pakeisti vokiečių valdymu.

"Vakariečių gyvenimo filosofijos" pagrindu esąs reikalavimas asmens, tikėjimo ir tautos laisvės, sako Strasseris. Dėl šios laisvės vakariečiai atiduos viską, nes be laisvės jam nėra gyvenimo. Milijonai europiečių išstus šimtmečius laikęsi principo "Geriau mirtis, negu vergija". Vakarų literatūra esanti vienas išstus himnas laisvei.

Vakarų valstybių didžiausias esąs nusikaltimas, kad jos šiuos principus išdavusios, paržeidusios, propagavusios ir raginusios išduoti tautų laisvės troškimus, reikalavimus nusilenkti jėgai. Tai esanti mirtina nuodėmė prieš vakarietiškojo dvasi. Dėl to tai paliejamųjų tautų tarpe augęs pasibaurėjimas ir neapykanta šitai vakariečių politikai, "kat jie iš trumparegiško egoizmo išdavė laisvės kovas Suomii ir Estii Latvių ir Lietuvių; kai jie nekreipė dėmesio į heroiškas kovas Kaukazo tautų ir Ukrainiečių, kad tik nesunkintų Kremlius budieliams, — ir kai pagaliau sumatino tautines laisvės vokiečių ir japonų, milijonų vokiečių vakarų pasienyje ir daugiau kaip 12 milijonų vokiečių rytų pasienyje padėjo pavirsti vergais arba tremtiniais, o kitus 4-5 milijonus padėjo išvėyti iš tėvynės, apipiešti, išgydyti ir žudyti — ir tik tam, kad išlaikytų grobuoniškąjį karo kodiciją, kuri — tai likimo ironija — pagaliau vis dėlto subirėjo".

"Yra nusikaltimas prieš vakarietiškojo dvasi kaip vakariečių pajėgos šiandieną tramo tautines laisves, nepriklausomybės troškimus nusikaltimu laiko — kai Indokinioje ir kitur su ginklu stoja prieš laisvę my-

linčių tautų nepriklausomybės siekimus..."

Kaip matome Nationale Deutschland išeina į puolimą. Išeina su pasaulinio aktualumo šūkiu, turinčiais Vokietijos valdovų bėje apjungti visas skriaudžiamąsias tautas — ir bolševizmo skriaudžiamąsias Europoje ir kolonialinių pretenzijų neatsizadanti vakariečių spaudžiamąsias pietų-rytų Azijoje ir Okeanijoje. Reikia pasakyti, kad šūkiu parinkti labai taikūs. Jei galima būtų pasitikėti, kad Nationale Deutschland tikrai išsivadėtų "Nach Osten wollen wir reiten, nach Osten wollen wir ziehn", galima būtų tik džiaugtis. Ir nėra abejonės, kad ši grupė vokiečių masės po kurio laiko gali išjudinti. Štai ar taip, ji jau nori siekti hitlerinės propagandos skelbtosios misijos: sulaužyta Vokietijos atsigaus pirmoji ir ji išvės Europą bei pasaulį iš bolševikų sukurto pokarinio chaoso.

Būdinga yra, kad Strasser savo straipsnį paskelbė Kanados vokiečių laikraštyje. Tik jau ne Kanados vokiečiams reikėtų užakcentuoti teises tautų

"nuo Baltijos iki Kaukazo" bei hitlerizmo klaidas neduodanti laisvės. Straipsnis beabejojai taikomas rytų Europos išelvių sluoksniams. Ir čia reikia pripažinti, kad dirbama metodškai ir apgalvotai. O dar ryškiau tai parodo du trečdaliai straipsnio užpildyti šūkiu, turį masalių paskirtį.

Pasiskęs, kad Kremlius po naujų savybės bei laikysena neleidžia abejoti, kad Vokietijos rytų provincijų atgavimas, grąžinimas teistų užsienių vokiečiams ir Rytų Europos tautų laisvės atgavimas galimas tik karo keliu, Strasseris sako, kad jis dėl šių tikslų nebaisis. Nationale Deutschland laikomu laimingu sutapimu, kad paties siekiančios Rytų Europos tautos. Iš to tarp Vokiečių ir tų tautų šiandien išplaukiąs dvasinis bendrumas, o ryt — gal karinis ir ūkinis. Vokietija Rytų Europos tautų neišduosianti, kaip tai padarė vakariečiai. ND žinanti, kad imperializmo laikais ir vokiečiai daug kur nusikalgtė vakarietiškojo laisvės dvasiai, bet daugiau to nebėdarysį — padėję tautoms laisvės atgauti, jas gerbsį ir saugosį. Esą galimas dalykas, kad Europos Federacija remuose atsirastų regionaliniai junginiai, pav. "Lenkijos-Pabaltijo unija", kuri išspręsimi ir

Vilnius ir "lenkų koridorius" (1) klausimą, toliau dar Balkanų, Skandinavijai, Lotynų, Burgundų unijos. Jos, esą, galėtų laiduoti atsvarą prieš vokiškąjį branduolį, pašalinę jos hegemonijos pavojų. Visą tai esą galima, bet "yra negalima, kad Nationale Deutschland atsizadėtų Vokietijos laisvės — nuo Aachen iki Beuthen. Nuo Klai-pėdos iki Sacro" (Rašo Memel, bet sugretinimas rodo, kad tai ne upė, bet miestas). Esą taip yra negalima, kad Vokietija apieštų Rytų Europos tautas. ND šaukianti savo tautos sūnus, šaukianti Pabaltijo ir Rytų Europos tautas prie "Geriau mirti, negu vergauti". Laisvė esanti Europos dvasia, kas atsisakytų jos, atsisakytų savęs; kas ją lauzę, lauzę save ND nedarysianti nei vieno nei antro. Ji sveikinanti rytų Europos tautas kaip sąjungininkus šiandien, kaip ginklo draugus rytoj, kaip bičiulius ir bendrus būsimoje Europoje — nepriklausomoje tiek nuo Maskvos, tiek nuo Wallstreeto. Tegyvuoja laisvė, tegyvuoja Europa, bategia savo straipsnį Strasseris.

Juk išidėmėtinos mintys, kurios gali išsivystyti į didžiulį nacionalistinį sąjūdį. Šūkiu teoretiškai gražūs, bet praktiškai atnešę daug naujų komplikacijų.

Grybas.

Katalikiškas patriotizmas

Dažnai kaltinama Religija už permažą rūpinimąsi protėvių žeme. Tai netiesa. Katalikų Bažnyčia sekdama Kristaus pavyzdžiu daug prisideda ir prie žemiškosios tėvynės. Pažvelkime Tikėjimo šviesoje į tikrąjį patriotizmą, kurį daugelis dėl egoistinių išsiskaičiavimų blogai supranta.

Tėvynės meilė yra šventas dalykas, ypač mums lietuviams, kada mūsų brangi tėvynė Lietuva šimteriopai sužeista kasdien lieja nekaltą kraują.

Patriotizmas yra meilė gimtajam kraštui, meilė tai liūneli, kurioje mamytė mus supo lopšelyje niūniuodama dainelę. Patriotizmas yra kova už geresnę rytojų, už tautos reikalus, o šiuo momentu yra ir pasiaukojimas už atgavimą Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Patriotizmas yra šventas pastidžiavimas, nenuilstantis stengimasis iškelti kur tik mes esame mūsų amžiais garbingos tautos vertybes.

Patriotizmas yra troškimas ir noras, kad tautos religinė dvasia ir tikėjimas nebūtų palaužiami; kad jos tautiniai papročiai išliktų sveiki.

Prasižengimas prieš tėvynę yra laikomas didžiausiu nusikaltimu be atleidimo. Komuniztai, atmetę tėvynės sąvoką, masiniai žudo žmones, kovojančius už savąją tėvynę. Prie to privedė tie, kurie pastatė tėvynę vietoj Dievo. Ir štai šiandien daugelio milijonų tėvynės perbloktos, suskaldytos, beveik sunaikintos. Liko tik griuvėsiai, kuriuose milijonai žmonių ieško su ašaromis tėviškės namų ir jų neranda.

Tėvynės smaugėjai yra tie, kurie mokina, kad valstybė yra virš moralės, virš dorovės, virš visko; kad piliečiai priklauso valdžiai, kaip avys piemeniui; kad valstybė gali gyvuoti be Bažnyčios ir dorovės.

Ši pragaištingą mokslą smerkiam, tvirtindami, kad krikščioniškoji dvasia ir patriotizmas, tikėjimas ir tėvynės meilė yra neatskiriami dalykai. Kas to nesilaiko, nusikalsta prieš savo tėvynę. Sekime didžiojo Irlan-dijos patrioto, Danieliaus O'Connell, pavyzdį, kurį jis paliko savo testamentu: "Mano kūnas priklauso Irlandijai, mano širdis Romai ir mano siela Dievui". O mes lietuviai sakykime: mano kūnas priklauso Lietuvai, mano širdis Katalikų Bažnyčiai ir mano siela Viešpačiui.

T. Barnabas.

Žiupsnelis iš Winnipeg praeities

Jei daugelis Europos miestų gali didžiulius skaičiuodami savo amžių tūkstančiais metų, tai Winnipegas, deja, dar nepasiekė nei šimtmečio. Praeitais metais jis triukšmingai atšventė 75 metų sukaktį.

Winnipegas įsikūrė Assiniboine ir Red upių susikirtime, kur senesniais laikais indėnai gyvenantieji prerijose, darydavo susirinkimus. Šios vietos privalomus sumaniai išnaudojo Hudson Bay Co. 17 š. Anglijos karalius Charles II dovanojo šiai kompanijai visus žemės plotus ir Hudson įlanką įtekančių upių tinklę. Šių upių sankryžoje Hudson Bay Co pasistatė sandelius ir pradėjo kailių prekybą su indėnais.

Tačiau pirmieji tikri kolonistai, vadovaujami lordo Selkirko, atvyko į Winnipegą apytikres tik 1812 m. Po dešimties metų buvo įsteigta Fort Garry. Tik 1870 m. vietovė buvo galutinai pavadinta Winnipeg, nuo to paties vardo ežero, esančio į šiaurę nuo miesto, Winnipeg indėnų kalboje reiškia "purviną vandenį", nes šio ežero vanduo iš tikro yra labai drumzlinas.

1870 m. buvo įkurta Manitobos provincija, o po trijų metų provincijos parlamentas suteikė tuometiniam Winnipegui, turėjusiam vos 1500 gyventojų, miesto teises. Jam buvo suteiktas ir Manitobos provincijos sostinės titulas. Betgi Winnipegas, nors ir turėdamas miesto ir sostinės vardus, tuomet atrode labai skurdžiai: gatvės neegrįstos, be vandentiekio, be elektros šviesos, be geležinkelio. Telegrafo įstaiga buvo vienintelis ryšys su pasauliu. Vasaros metu pašto vežimas tris kartus savaitėje gabendavo paštą į JAV ir atgal. Laivai atgabendavo prekių, kai upės parsilnuosudavo nuo ledų.

Visų svajonė buvo geležinkelis, nes artimiausia stotis buvo už 300 mylių. Ir kai Winnipegas miesto taryba 1874 m. birželio mėn. 1 d. priėmė miesto oficialų herbą, jis buvo — lokomotyvas su trim pėdom kviečių. Tuo tarpu Winnipegas pirmą traukinį išvydo tik po keturių metų — 1878 m. Pirmasis lokomotyvas atvykęs į Winnipegą dabar laikomas CPR stoties bulvare.

Nuo šio laiko ypatingai pagyėjo miesto statyba. Šaligatviai buvo daromi iš pušinių lentų. Tuo metu Winnipegas jau turėjo 15.000 gyv. Pirmoji konkė Winnipegą pasirodė 1881 m. Po dešimties metų paleistas tramvajus, kuris buvo pirmas Vakarų Kanadoje. Winnipegas pasidarė Vakarų Kanados urmo prekybos centru.

1905 m. buvo jau neblogai sutvarkytas vandentiekis ir pastatyta pirmoji vakaruose hidroelektrinė stotis. Po to prasidėjo nepaprasto augimo periodas. Nuo 1904 m. iki 1914 m. gyven-tųjų skaičius iš 67.000 pakilo net iki 203.000. Tik keletas miestų pasaulyje gali pasigirti tokiu staigiu augimu ir išsiplėtimu. Tačiau karas, atidarymas Panamios kanalo ir kitų miestų vakaruose atsiradimas, Winnipegą poziciją susilpnino ir jo augimas sustojo. Šiuo metu miestas turi 235.000 gyventojų. Mieste tėra smulkii pramonė, kuri žiemos metu smarkiai sumažina savo produkciją. Dėl to žiemos metu čia padidėja bedarbių skaičius.

Miestas randasi gan žemoj lygumoje, todėl dažnai esti potvynių pavojus. Ypatingai didelis potvynis buvo šiu metų pavasarį, kad dalis gyventojų buvo evakuota ir miestui padaryta didelių nuostolių.

Winnipegas vakaruose yra

geležinkelių mazgas. Be to, dėl geografinės padėties yra tapęs grūdų pramonės centru. D.1 šių dviejų savybių Winnipegas gali tapti karo metu priešio bombardavimų objektu, nors ir neturėdamas aukštosios pramonės ar stambesnių įmonių.

J. Č.

Nuotaikos labai nevienodos

Kinijai atvirai įsikūsi į Korėjos kovas, bet atsisakant dėl to kalbėtis JTO, visas pasaulis netekęs žado sužiuoti, kas iš to išeis. Diplomatai atsidūrė prieš labai sunkią problemą. Jų pirmieji pasiūlymai rodo labai skirtingas kraštų nuotaikas.

JAV valstybės sekretorius Acheson lapkričio 29 d. kalboje per radio pasiskė labai griežtai. Esą, padėtis esanti nepalyginamo pavojingumo. JAV tauta savo istorijoje įrodžiusi, kad ji kaunasi, kai reikia apginti laisvę ir teisingumą, atseit ir dabar pasiryžusi kautis. Jis viešai kreipėsi į kom. Kiniją užsibagti agresiją. (Ši žodį JAV tik dabar pradėjo vartoti kalbėdamas apie Kinijos veiksmus. Iki tol buvo kalbama apie intervenciją, apie kurią tarptautiniai susitarimai nieko nesako, atseit ją yra lengviau likviduoti be didelių komplikacijų). Toliau savo kalboje Acheson pareiškė, kad dabar niekas negali garantuoti, kad karo bus išvengta. Be to, tikrovėje kaltininku Achesonas paskelbė Sovietų Rusiją. Kinijai palikdamas atviras duris dar pasitraukti. JTO Achesonas stulė tuojau imtis visų priemonių agresijai sustabdyti ir pasiruosti galimam karui. Tam jis siūlo 6 priemones: 1. Išplėsti tarptautinį omaratą taikai išlaikyti, 2. Regionalinių junginių, kaip Atlanto Sąjun-

gos, veiklą apjungti JT vairavimui, 3. Kuo sparčiau suorganizuoti ginkluotas pajėgas, 4. Ūkinių tautų bendravimui sukurti sąlygas pasipriešinti puolimui iš oro ir sukurti sveikas socialines sąlygas, kad imanama būtų pasipriešinti komunizmo plitimui viduje, 5. Visiems būti pasiruošus bandyti konfliktus likviduoti taikiomis priemonėmis, 6. Tvirtai laikytis pradedtos veiklos užsieniūs ir viduje.

Prezidentas Trumanas spaudos konferencijoje pareiškė, kad esą svarstomas net atominės bombos panaudojimo klausimas ir kad jis tuojau paprašysis kongresą paskirti daugia pinigų ginklavimuisi. Žodžiu, JAV nuotaikos labai nenuolaidžios.

Kitoniskais nuotaikas rodo Bevinio kalba parlamente pradedant diskusijas. Jei Achesonas tik priminė, kad visi turi būti pasiruošę taikiomis priemonėmis likviduoti konfliktus, tai Bevinas visą svorį deda į naujas derybas su Sovietais. D. Britanija esanti pasiruošusi karui su JAV ir Prancūzija kalbėtis su Rusija tuojau po šią savaitę įvyksiančio 3 užsienių ministrų pasitarimo Paryžiuje. Net opozicijos vardu kalbėjęs Edeanas tos konferencijos neatmetė, bet stulė ten plačiau tartis.

ANGELLOS CALOMIRIS ISTORIJA

FBI seka JAV komunistus

(Tęsinys iš praeito nr.)

KARO PABAIGA

Karui pasibaigus, Angella, kaip ir kiekvienas kitas JAV pilietis, vėl norėjo grįžti į normalų gyvenimą. Dvideidis žadimas visada reikalauja didesnės nervų įtempimo. Atsiranda naturalus nuovargis, o su juo — poilsio troškimas.

FBI pripažino, kad daug jų slaptyjų agentų, dirbusių komunistų eilėse, karui pasibaigus, metė pavojingas misijas ir vėl grįžo į normalų gyvenimą. Tą patį, žinoma, galėjo padaryti ir Angella, nes savo įsi-pareigojimus FBI ji buvo pri-siėmusi tik karo laikotarpiui. Tačiau FBI atstovai ėmė jos maldauti tęsti pradėtąjį darbą. Jos parama dabar jiems buvo dar reikalingesnė, negu pirma. Surasti gerus pakaitus nėra jau taip lengva. Šnipais jų tegalėjo būti asmens, kurie sugebėdavo įgauti komunistų pasitikėjimą ir, svarbiausia, patys niekada nepasitikėdavo komunistais... Be to, slapstis agentas, norėdamas sekmingiau įsibrauti į KP, privalėjo būti neturtinis, gailmės, patyręs šiek tiek vargo praeities dieneose. Žodžiu, jo biografija turėjo būti pakankamai priimtina komunistams. Žmonės, sėdintieji FBI raštinėse, aišku, partijos eilėse netoli tūkeliuotų.

— Argi dar komunistinis pavojus nėra praėjęs? — paklausė Angella.

FBI atsakymas buvo pilnas naujų mįslių: — Anaipol. Palauk truputėlį — pamatysi...

NAUJOJI LINIJA BRASKA...

Vos mėnesiui tepraslinkus nuo karo pabaigos, "Daily Worker" išspausdino prancūzų komunisto dr. Jacques Duclos laišką, puolanį Amerikos KP vadą Earl Browderį už kolaboravimą su kapitalistais. Tie, kurie į partiją buvo įstoję jos "naujos linijos" dienomis, dar vis nesiorientavo padėtyje ir nesuprato Maskvos intervencijos. Vienas iš jų marksizmo paskaitos metu paprasė mokytoją paaiškinti, ką reiškia dr. Duclos laiškas. Mokytojas buvo senas komunizmo vilkas, pakankamai susipažinęs su Maskvos taktika:

Sulietuvino Vyta. Kastytis

— Čia ne vieta ir ne laikas pamąšiams klausimams...

Marksizmo paskaitos, skirtos komunizmo populiarizacijai, po to tuojau buvo nutrauktos. Kompartijos susirinkime pagal instrukcijas iš aukščiau prasidėjo diskusijos. Vienas paskui kitą visi nariai prisipažino "klydę": girdi, kapitalizmas ir komunizmas negali išsistiekti kartu viename vežime. Jeigu jie savo laiką tuo klausimu buvo kitokios nuomonės, tai tik dėl to, kad vadas Earl Browder taip tvirtino... Veltui senieji komunistai — Browderio draugai — bandė ginti "nusidėjusį" vadą. Beveik visi jie, nieko nelaimėję, buvo išmesti iš partijos. Kiti gi, būdami lojalūs Maskvai, drg. William Z. Fosterio vadovaujami, ėmėsi partijos reorganizacijos ir pasiruošimų revoliucijai. "Gerų" ir "blogų" kapitalistų teorija priėjo lipto galą...

Angella buvo pasiūsta naujoms pareigoms — Columbus Hill skyriaus finansų sekretore. Pareigūnai užsivertė krūvomis direktorių, kurios turėjo vienintelį tikslą — sugrąžinti partijai jos prarastą kovingumą. Vėl prasidėjo mitynų sezonai. Vėl nariai buvo išgrūsti į gatves agituoti, kaip kad ir anais laikais, kada visi kapitalista buvo vienodai blogi...

NARIŲ SĄRAŠAI ANGELLOS RANKOSE

Vienas iš pasitraukiančių Browderio pasekėjų paliko neužrakintą stalčių su sekijos narių sąrašais ir registracine medžiaga. Naujasis jo įpėdinis užraktais nesirūpino. Tai pastebėjusi, Angella, sekijos organizatoriui pasistūlė padėti paruošti keletą rotatoriumi spausdintų pamfletų. Kada organizatorius vienai valandėlei išėjo į prausyklą, Angella surado sąrašus, talpinančius šimtus komunistų pavardžių. Buvo bededantį juos į rankinuką, bet organizatoriui netikėtai sugrūžęs, nesuspėjo — pakiojo lapais rotatorinio popieriaus. Išleidama namo, paprasė juodraščių popieriaus — paėmė tuos kelis lapus, o u sijais ir paslėptuosius sąrašus...

FBI sekančią dieną per keletas valandas padarė fotografines sąrašų kopijas. Po to Angella visą pusdienį slankiojo vyriausioje sekijos būstinėje, kol sąrašus pristatė įkisti į tą patį stalčių.

Norėdama nukreipti galimą įtarimą, sekančiame susirinkime ji užpuolė narių registracijos direktorių, kad jis neužrakintu stalčiaus: — Mums reikia suaugoti narių sąrašus. Dabar jau mes vėl esame Komunistų Partija, o ne Komunistų Politinė Sąjunga...

"PERSIAUKLĖJIMAS"

Partija pradėjo naujai reformuoti programą — kovą su browderizmu, t.y. buvusio partijos vado politinėmis "klaidomis". KP teorijos ir praktikos kurse imta svarstyti revoliucijos reikalai.

— Ar mes esame pakankamai pajėgūs praversti revoliuciją JAV? — paklausė kažkuris komunistas. — Kodėl revoliucijos nepradėjome 1933 m., kada turėjome daugiau narių? Milijonai bedarbių būtų mes parėmę...

Mokytojo atsakymas labai trumpas: — Tada mes dar nebuvome pasiruošę. Nebuvome pakankamai išsimokslinę. Partijos eiles daugiausia sudarė paprasti žmongalai, į partiją įstoję vien tik dėl depresijos. Rusijoje revoliucijai įgyvendinti pakako 50.000 komunistų. Tą darbą čia, JAV, mes galėtume atlikti su dar mažesniu skaičiumi. Užtektų keleto tūkstančių draugų ir draugių, gerai paruoštų ir disciplinuotų, išdėstyti strateginiai svarbios vietovės...

Komunistai ėmė kelti "dienos problemas". Kongresas buvo užverstas reikalavimais sugrąžinti namo vyrus, kurie kariuomenės eilėse ėjo sąrybą išilgai geležinės uždangos... Dūty sunkumai taipogi buvo pild dirva komunistinei propagandai. Vėliau griežtasi negrų problemas, bet ir čia nesulaukta didesnio pasisekimo. Komunistų partijos nariai negrams stengėsi rodyti nepaprastą palankumą. Kai kurios partietės propagandos sumetimais net ištekėdavo už negrų...

(Bus daugiau)

Specialistų darbo galimybės Manitoboj

Dabartiniai lietuviai atvyksta į Kanadą labai įvairioje tiek išsilavinimu, tiek profesiniu pasirošimu. Amatininkai ir žmonės su praktiškųjų mokslų pasirošimu paprastai susiranda žymiai geresnes darbo ir pragyvenimo sąlygas šiame kontinente. Tačiau, jei amatininkas susiranda darbą pagal savo užsiėmimą dažniausiai iš pirmųjų dienų, tai specialistams su aukštuoju mokslu, susirasti darbą savo srityje dėl įvairių priežasčių yra gana sunku.

Dar Europoje įvairios Kanados Imigracijos komisijos mėgdavo pabrėžti, kad šiam kraštinės reikalingi paprasti darbininkai, o žmonių su universitetiniu pasirošimu jie turėtų užtenkama. Atvykus į šią didžiąją šalį, deja, tai pasitvirtino. Tik, jei kurios srities darbuotojų turi permaža, profesinės sąjungos apsisveria tokia geležine tvora, kad ją peržengti dažnai neįmanoma.

Be to, britiška galvosena čia giliai įleidusi šaknis, nes Amerikos revoliucijos metu anglišką lojalistai iš ten subėgo į Kanadą ir jai davė stipriai proanglišką veidą. Jei net kanadiečiams karo veteranams, bet ne angliškos kilmės, yra labai sunku gauti geresnę poziciją, tai ką kalbėti apie tremtinių, kurie, nors ir turėdamas gerą profesinį pasirošimą, tačiau be pilietybės, dažnai be stipraus anglų kalbos žinojimo, turi dažnai atsidūžti į rūpestingai paslėptą nepalankumą.

Į valdžios žinioj — Civil Service Commission — esančias įstaigas, įmones ar ūkius šiuo metu visai negalima patekti, nes aplikantas turi būti išgyvenęs šiam krašte mažiausiai penkis metus, o jei po to, ši sąlyga nebebus klūfūts, tuomet atsiras diplomų pripažinimo klausimas ir kt.

Atrodo, kad intelektualams darbo gavimo sąlygos panašios visam krašte, tačiau jos kiek įvairuoja paskirose provincijose. Ir, nežinūrint, kad sąlygos yra labai nepalankios, tai neatbaido naujųjų ateivių ir jie veržiasi visais galimais būdais į savo darbo sritis. Vietiniai dienraščiai dažnai su nusistebėjimu aprašo naujųjų kanadiečių apskurę įsikūrimą ar sekmingą darbą savo profesijoje.

Dabartiniu metu Winnipege palankiausias sąlygas turi inžinieriai. Tiesa, veik visi lietuviai inžinieriai iš Winnipego yra išvykę, neturėdami didelių perspektyvų ateičiai dėl silpnos vietinės pramonės, tačiau vienas lietuvis ir kitų tautybių esą inžinieriai dirba daugiau ar mažiau atsakingą savo profesijos darbą. Jiems yra palanki padėtis dėl inžinierių trūkumo ir jų pareikalavimas esti iš privačių firmų pusės, kurios nėra varžomos nei Civil Service Commission nuostatų, nei uni-
 tų, o vadovaujasi tik savo firmos interesais.

Medicinos darbuotojams yra nelengvas kelias.

Dantų gydytojams reikalinga išklausti tam tikras kursas prie universiteto ir po stažo leidžiama laikyti egzaminus prie provincijos sudarytos komisijos. Tačiau dantų gydytojai labai sunkiai priimami į universitetus papildomam kursui lankyti. Vienintelė lietuvių dantų gydytoja Winnipege dėl aukščiausių minėtų aplinkybių negali versis praktika, nors pasitaiko iš naujųjų imigrantų, kurie praktikuoja neoficialiai.

Medicinos gydytojams statomi taip pat griežti reikalavimai. Tačiau nesą vienodumo. Pagrindinis reikalavimas — atlikti bent vienų metų stažą, o po to išlaikyti provincijos nustatytus valstybinius egzaminus. Be to, prieš leidžiant stažuoti reikalaujama išlaikyti egzaminus

is aštuonių dalykų, bet gydytojams su ilgesne praktika ar atsizymėjusiems daroma išimtis — atleidžiami nuo šių egzaminų. Bet vėl, viena lietuvi, išlaikiusi egzaminus iš 8 mirėčių dalykų, niekur neprilimama atlikti stažą, o tuo tarpu mūsų vadintoj "nedraugiškoj" Vokietijoje ši gydytoja buvo priimta į Muensterio universitetą ir dirbo kaip vidaus ligų katedros asistentė.

Nėra labai šviesios perspektyvos ir chemikams — vaistinininkams. Sąlygos praktikai: išklausti vienų metų kursų universitete, atlikti bent vienų metų stažą ir išlaikyti provincijos nustatytus egzaminus. Dirbti chemiko-vaistinininko darbą gali tik gavę Kanados pilietybę. Ar būtų įmanoma įstoti į universitetą nebandyta, tačiau, atrodo, nebūtų lengva. Šios rūšies yra tik viena lietuvi specialistė, kuri, nors dirba savo srityje, tačiau darbas ne pagal pasirošimą.

Veterinarijos gydytojų padėtis dar nėra visai patiškęjusi, nors Manitobos du lietuviai veterinarai dirba asistento darbą: vienas — gyvulių klinikoje, antras — pas veterinarų. Pradžioje Manitobos veterinarijos gydytojų unijoje vyravo nusistatymas, kad visi naujieji ateiviai veterinarai turi atlikti vienų metų praktiką asistentais pas vietinius veterinarus, o po to būtų leidžiama laikyti egzaminus. Bet paskutiniu metu, atrodo, formuojasi kita mintis, t.y. unijos sekretorius paragina suinteresuotus pristatyti diplomą ir kitus dokumentus veter. kolidžui Guelph, Ont. Minetas kolidžas, išaiškines standartus europinių universitetų užskaitys diplomus ar pustačius kitas sąlygas, kurias išpildžius bus galima laikyti egzaminus provincijoje. Taip pat yra galimybė, kad reikės palankyti nustatytą laiką minėtą kolidžą. Tad, lietuviai veterinarai Manitoboj yra pakeliui į teisę verstis laisva praktika.

Agronomų visam krašte ir šioj provincijoje yra perteklius. Kiekvienais metais Kanados universitetai išleidžia 800-1000 naujų agronomų. Iš jų tik 10-20% absorbuoja valdžios įstaigos, tyrimų institutai ar bandymų ūkiai. Kiti eina į žemės ūkio gaminių pardirbimo bei įpakavimo įmones ar kitas ekonomines organizacijas. Nemaža dalis jų grįžta administruoti paveldėjimų ar įsigytų ūkių. Kai kurių lietuvių ir kitų tautybių agronomų buvo bandyta eiti į bandymų, universitetų ūkius, bet nesimantant ateities perspektyvų, o gaunami ar silūmi labai žemi atlyginimai atbaidė nuo noro dirbti savo sričiai artimą darbą. Bandymų ūkiai ir ban-

dymų stotys yra federalinės valdžios žinioj ir mūsiškis agronomas be 5 m. rezidavimo Kanadoje negali gauti net bandymų stebėtojo sezoninio darbo, kurį paprastai atlieka agronomijos studentai. Tyrimų laboratorijose ir sėklų kontrolės stotyse mažesnės svarbos darbas yra lengviau gauti, bet dėl žemo atlyginimo neatsiranda entuziastų. Eiti į privatų žemės ūkį nėra jokių teisiųjų kliūčių, tačiau Manitoboj yra stambūs ūkiai, kurie reikalauja daug kapitalo įsigyti patį ūkį, mašinas, sėklas bei kitą inventorių.

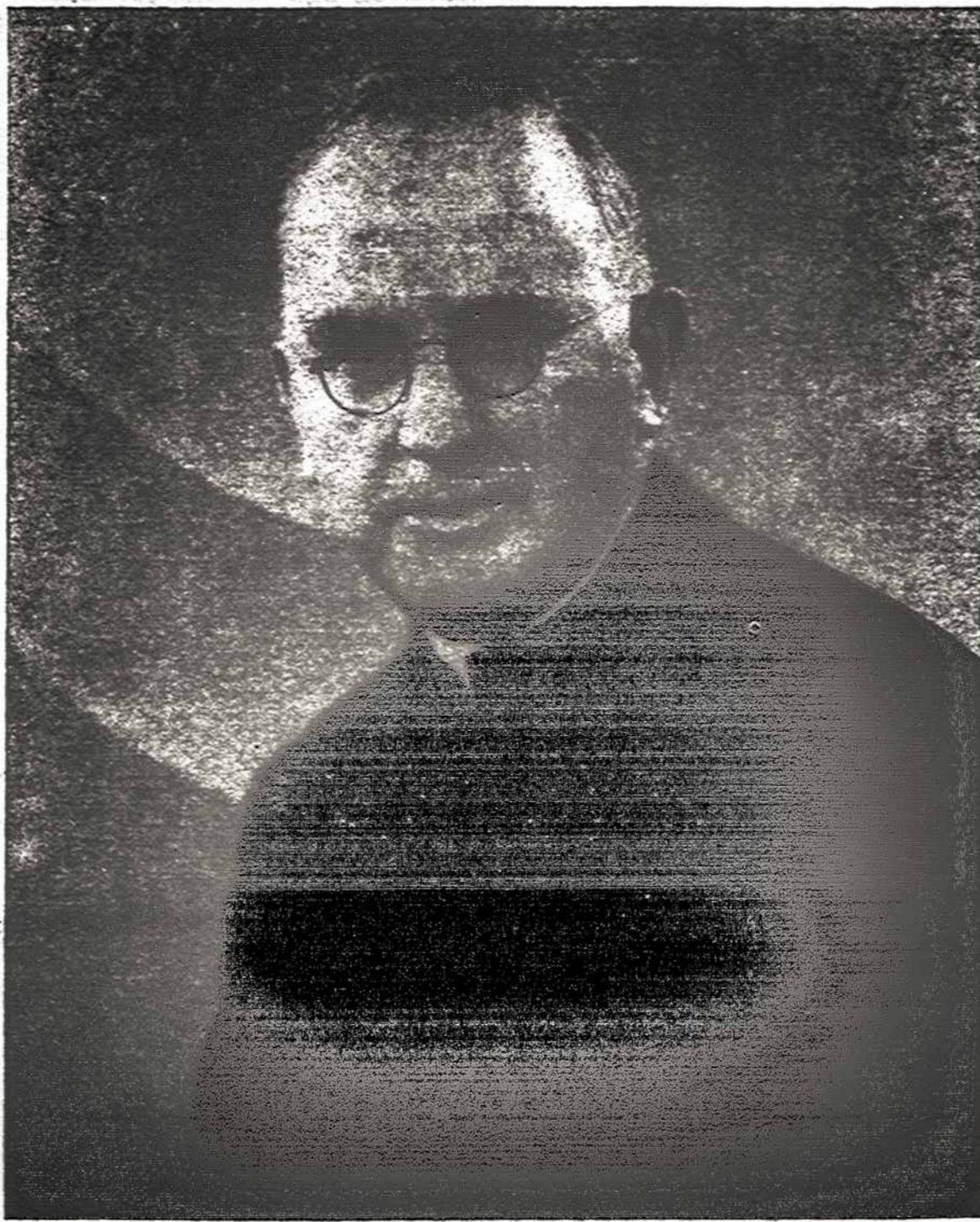
Komersantams — ekonomistams — buhalteriams yra galimas gauti darbas pagal savo profesiją, tačiau ir vėl — priima tik mažesnės firmos, kurios moka labai žemą atlyginimą; didžiosios kompanijos paprastai stengiasi priimti vietinius

jaunus kanadiečius, o atvykėliui būtų galima patekti tik per protekciją. Šios rūšies lietuvis specialistas dirbo kurį laiką buhalterio pareigose, bet dėl mažo atlyginimo ir menkų perspektyvų iškeitė į papr. darbininko geriau apmokamą darbą.

Mokytojai nerodo jokios iniciatyvos ar noro brautis į kanadiečių mokyklas. Priežastys — menkas atlyginimas ir kalbos ne laisvas mokėjimas. Vietna vietinė lietuvių dirba mokytojos darbą, bet toli užkampy, nes mieste turi privilegijų dirbti tik angliškos kilmės pedagogai.

Tad, Winnipego naujųjų ateivių vežimasis į savo profesijos darbą yra nemažas, tačiau jis progresuoja labai lėtai žingsniais, nes imigrantų joks kraštas nesutinka išskėstom rėnkom, o reikia apskrumu, kamtybe bei atkaklumu išsikovoti geresnę ateitį.

J. Činga.

Šv. Povelio Kolegijos rektorius kun. J. P. Monaghan S.J.

Aplankius Winnipego lietuvius

Šių metų kelionėje po Šiaurės vakarų valstybes turėjau galvoje susitikti ir Winnipego lietuvius. Tuo labiau, kad Amerikoje tiek daug skaitėme apie garsųjį, perėitą pavasarį, Raudonosios upės išsiliejimą, praplukdžiusį didelę to miesto dalį ir net ne vieną lietuvių išvairius iš jo pastogės.

Kaip daugelio pereito karo tremtinių lietuvių atsiradimas vienoj ar kitoj Vokietijos zonoj buvo atsitiktinis, taip ir emigracija į vieną ar kitą Amerikos

žemyno valstybę irgi buvo be ypatingo apgalvojimo — ne vienas vyko ten, kur pasitaikė patogesnės galimybės. Taigi nenustabu, kad ir Winnipege galima rasti jų giminėję "skurybių", dalis gyvena Kanadoje, o kiti broliai ar seserys — JAV.

Iš dalies, gal dėl šios priežasties jau kelintoje Kanados provincijoje girdėjau labai gyvą domėjimąsi Amerika ir jų gyvenimo sąlygomis. Norėjusi atsakyti, kad šios dvi valstybės tiek savo santvarka, tiek išori-

nio gyvenimo žvilgsniu, labai panašios. Gal būt bendras pasakymas, bet charakteringas: tik peržengus Kanados sieną matosi, kad čia daugiau miškų, o Amerikoje — automobilių ir judėjimas didesnis. Tiesa, kad tos pačios rūšies įmonės Amerikoje darbininkus apmoka brangiau keliais ar keliolika centų, bet nekurios labiausiai vartojamos prekės taip pat Kanadoje pigesnės. Grožėjusi naujųjų ateivių taip greit "dygstančiais" nuosavais namais, gal net sparchiau kaip JAV. Bet paaiškėjo, kad nekilnojamos gėrybės čia beveik per pusę pigiau kaštuoja įsigyti kaip, pav., Čikagoje ar Detrote.

Specialiai Winnipego kolonija gali pasidžiaugti sveiku žemyno klimatu, ko lietuviai neturi prie Didžiųjų Ežerų ar Atlanto vandenyno.

"Žiauri" nelygybė tarp Kanados ir Amerikos naujų emigrantų, kad anie, kol nepiliečiai, nelengvai tegali atvykti į JAV aplankyti savųjų. Tuo tarpu mums pakanka atlikti tik menki formalumai emigracijos įstaigoje, kad be jokių trukdymų galėtume peržengti šią valstybių sieną.

Winnipego lietuvių kolonija yra vienintelis mūsų tautybės postas Pietinės Kanados viduryje. Reikia džiaugtis, kad nauji ateiviai sutvirtino visai prarėtusias neskatilingas senųjų imigrantų eiles. Vietos veikėjai su pasiryžimu ir vieningai stengiasi ugdyti lietuvių dvasišką, garsinti mūsų kultūrą ir mė-

Pas Darbštųjų Winnipego visu omenininką

Mykolas Januška

Mykolas Januška į Kanadą atvykęs prieš 23 metus, tačiau jo širdyje liepsnoja karšta tėvynės meilė. Pradėjęs daugiau atvykti naujų tremtinių jis energingai organizuoja ir gyvai dalyvauja įvairiose lietuvių organizacijose. Jis pirmasis KLTarybos skyriaus pirmininkas, KLS valdybos narys, KLB-nės valdybos narys ir ilgalajis ir dabartinis Lietuvių Bažnytinio komiteto pirmininkas.

Buvo įdomu sužinoti smulkiau apie jo praeitą gyvenimą kelį ir todėl kreipiausi į jį daugiau žinių, su kuriomis bus įdomu susipažinti ir "TŽ" skaitytojams.

— Kas jus atbloškė į trilmą Kanados žemę?

— Namuose buvome 5 broliai ir viena sesutė. Žemės turėjome apie 14 ha, tad vyriausiam broliui norėjosi kaip nors

užsidirbti pinigų, apmokėti dailis, padedant išsimokslinti broliams ir pagerinti ūkį. Tėvelis pastolino pinigų kelionei ir karštingai emigracijos sukuryje atvykau į Kanadą. Į Kanados žemę koją įkėliau 1927 m. gegužės 1 d. Quebeco uoste. Kadangi turėjau sutartį dirbti žemės ūkyje, tai agentas mus 5 lietuvius nukreipė į Winnipegą. Atvykę čia darbo negavome. Buvome išsiųsti į Saskatchewano provinciją, kur 2 darbo gavo, mes trys vargingais keliais, bilietams neturėjome pinigų, grįžome atgal į Winnipegą. Labai sunku buvo nemo-kant anglų kalbos. Naudojome rusišką žargoną susikalbėti su ukrainiečiais. Atvykus į Wpg. apsistojome pas pp. Jauniškius. Mano draugas turėjo jų adresą. Jauniškiai mus maloniai priėmė, o mes čia praleidome 2-3 d., kol gavome darbo pas vieną ūkininką vokiečių. Pradžioje jis mums mokėjo po 25 cent. per mėn., bet už labai gerą darbą kiekvieną mėnesį alqą didino. Vėly rudenį vėl sugrįžome į Wpg. pas Pov. Jauniškį. Žiemos metu dirbau cemento fabrike. 1929 m. išvykau dirbti į aukso kasyklas — Central Manitoba Mine, — nes mieste darbo buvo sunku gauti. Kasyklose mokėjo po 58 ct. per val. Ten dirbau iki 1944 m., ten ir angliškai pramokau.

— Kaip atrodė gyvenimas palikus tėviškę?

— Su namais palaikiau nuolatinių ryši. Rašydavau ir gavdavau laiškus. Skubėjau atsi-teisti skolą, todėl dažnai siųsdavau pinigų. 1936 m. vėdžiau, nes be šeimos yra be-tikslis gyvenimas. Dabar turu du sūnelius. Labai pergyvenau Lietuvos okupaciją 1940 m.

— Kaip tarp svetimųjų. Tačiau negalima sveikinti tik darbuotojų, kurie, pabūgę pasitaikiusių sunkenybių, palieka savuosius ir išvyksta kitur didesnės "laimės" įieškoti — kur, gal būt, jie daug mažiau reikalingi.

Supratau kad ši vos 500 asmenų lietuvių šeima ryžtasi ateityje net įsigyti nuosavus maldos namus. Tai būtų pats didžiausias mūsų tautos tikėjimo švyturys plačiai apylinkei ir organizuotumo pavyzdys kit-tiems.

Kaip daugelis šio žemyno lietuviškų kolonijų, šalia kilnaus pasišventimo senos kartos tautiečių, turi ir mūsų tėvynės duobkasių, kurių sąžinės net gyvi liudymai nesupurtė dėl pragariško darbo tarnaujant raudoniesiems.

Savo bendriaušį įspūdžių įtaikoje apie Winnipego lietuvių linktu jiems meilėje darbuotis Dievo garbei ir mūsų tautos labui. O tiems, kurie nori patirti nuosirdaus svetingumo pavyzdį, patariu aplankyti Winnipego lietuvius.

Kun. Albinas Martišūnas.

— Kaip kūrėtės Winnipege? — Į Wpg. pastoviai apsigyventi atvykau 1944 m. Jau anksčiau buvau čia pirkes namus. Atvykęs gavau darbo geležinkelį CPR b-vėje, kur ir dabar dirbu.

— Ankstyvesnis Wpg lietuvių visuomeninis gyvenimas?

— Wpg. senieji imigrantai čia turėjo pašalpinę drąją ir vėliau pradėj organizuoti klubą. Didelį darbą atliko pp. Liaukevičius, A. Urbonas, A. Matulevičius, Zavackskai ir kt., pavesdami ALTarybai rinkliavą ir pasikviesdami p. Budgingą su paskaita iš Čikagos 1947 m. Nors dalis lietuvių nepritarė, buvo surinkta apie \$300 ir pasiūstas į ALT suvažiavimą Naujorke p. Liaukevičius.

Didžiausias ir judriausias lietuvių visuomeninis gyvenimas prasidėjo, kai Wpg. pradėjo atvykti naujieji lietuviai. Aš pats atsikviečiau iš Vokietijos 4 brolius, o sesutė, ištekėjusi už Amerikos armijos karininko lietuvi, išvyko į Čikagą. Atvykus daugiau lietuvių turėjome skubiai organizuotis. Iš Montrealo jau buvo duodamos instrukcijos kaip organizuoti KLTarybos skyrius. Skubiai buvo suorganizuotas toks skyrius ir Wpg. Tuo metu darbo buvo daug ir įvairausio. Posėdžiai, repetitijos, parengimai, minėjimai ir įvairūs kiti reikalai reikalaujau daug laiko ir darbo. Bet buvo dirbta su tikru užsidegimu.

Jau 1948 m. pradžioje mėgino me suorganizuoti chorą, bet tai galėjo įvykti tik 1948 m. gale, kai į Wpg. atvyko p. J. R. Simonavičius. Tuomet buvo suorganizuota ir taut. šokių grupė, kuriai vadovavo p-lė E. Klimaitė, dabar ponica Žulienė, gyv. Torontė. Šių grupių suorganizavimas leido mums iškilmingai paminėti 1949 m. Vasario 16 d. šventę, kai p-lei Dauguvietei režisuojant, buvo pastatytos Krūmino "Pabaičytuvės", ir tų pačių metų vasarą 75 m. Wpg. miesto-jėzuitų iškil-mėse. Nuo to laiko ir dabar lietuvi turti chorą ir stengiasi suorganizuoti taut. šokių šokėjų grupę.

— Kaip buvo einama prie dvasinių lietuvių reikalų aptarnavimo?

— Šis klausimas pasidarė labai aktualus, kai pradėjo atvykti daugiau lietuvių. Aš su broliu Juozu 1947 m. lankiausi pas J.E. Winnipego arkivyskupą ir prašėme lietuviu kunigo į Wpg. 1948 m. pradžioje mus aplankė kun. Kulbis iš Montrealo. Jis prašė kun. Mc Guire iš St. Paulo jėzuitų kolegijos kiek leis jam sąlygos, aptarnauti lietuvių katalikų reikalus. Kun. Mc Guire, mokėdamas vokiškai, tuo gyvai ūpinosi. 1949 m. pradžioje į Wpg. atvyko tėvas kun. Jurgis Gailiūsis. Nuo to laiko pranciškonai mūsų kolonijos neapleidžia iki šiol. Mes už tai esame labai jiems dėkingi.

— Girdėjau, kad jūs esate daugeliui tremtinių pagalbėje atvykti į Kanadą?

— Pirmiausiai jutu pareigą ir džiaugsmą atsikviesti savo brolius. Po to visokiomis progomis ir dar dabar suleiskau pažįstamų ūkininkų, kurie sudaro dokumentus atvykti tremtiniam iš Anglijos, Vokietijos ir Šveicarijos. Darau ir darysiu viską, kad pagelbėti norintiems atvykti į Wpg. kiek tik leis galimybės ir sąlygos. Mūsų visų uždavinys nepalikti nei vieno lietuviu Europoje, kur sunkios gyvenimo sąlygos vargina mūsų išblaškytus tautiečius.

St. Bujokas.

Šv. Povelio Kolegija, kurioje vyksta lietuviškos pamaldos ir kurios patalpose veikia liet. mok.

JONAS SMAIŽYS ir Co

Namų remontai, įrengimai, užbaigimas ir statyba. Moderniškų virtuvės kabinetų gamyba. Nemokamas darbas įkainavimas.

Winnipeg, 308 Burns St.

Telef. 21798.

Ateivių įsikūrimo galimybės vakarų Kanadoje

Dideli Vakarų Kanados plotai pradėti eksploatuoti ir nau-doti žemės ūkiui prieš 50-70 m. Žemės turty anglies, radiumo, aukso ir kt. metalų kasyklos ir naftos šaltiniai surasti taip pat neseniai. Per paskutinius 30 m. šalia žemės ūkio gamybos di-dinimo sparčiai išaugo kasyk-lų pramonė ir miško medž. ap-dirbimas. Tiesa, pagrindinė Va-karų Kanada liko didžiausia ž. ūkio produktų gaminimo spe-cialiste. Čia yra javų ir mėsos neišsemiami gamybos centrai. Paskutiniu laiku Alberta pro-vincija pagarsėjo dideliais naf-tos šaltiniais, kurie Kanados ekonominiame gyvenime su-vaizdina labai didelį vaidmenį.

Visa tai palikus turtingų ben-drovų ir piniginių asmenų pa-sipelnymo apetitams, požiūri-me, kokios yra galimybės įsi-kurti Vakarų Kanadoje naujie-siems ateiviams.

Žemės ūkis. Kanados ž. ūkio gamyba kasmet didėja. Tačiau pastebima, kad įvairi propa-ganda nukreipti ūkininkavimo kryptį nuo javų ūkio prie gyvu-lininkystės neduoda rezultatų. Kanados vyriausybė negali iš-pildyti beko sutarto kontin-gento Anglijai vien tik dėl Kia-lių stokos. Kiek lengviau augi-nami raguočiai, tačiau ir toje šokoje jaučiamas atsilikimas.

Taigi jauniems, pasišventu-siems lietuviams Vakarų Ka-nadoje galima būtų įsikurti ir prasigyventi. Žemės kaina Al-bertoje, Saskatčevane ir Man-itoboje nėra aukšta. Su \$1000 įmokėjimu galima gauti visai neblogą ūkį. Arčiau miestų že-mės kaina yra jau aukšta. Daž-nai čia 1 akro kaina siekia \$150—400. Tačiau čia ir gaminių kainos kitos. Pav., Wpg. mieste už didelių kiaušinių 1 tuz. dabar mokama iki 75 ct. turguje. Tuo tarpu kiaušinių ūkininkai gauna nedaugiau 35 ct.

Pirmieji lietuvių mėginimai įsikurti ūkiuose buvo gana sun-kūs. Dar ir dabar Manitobos provincijoje yra kolonija lietu-vių ūkininkų, kurie ne visi gerai įsikūrę, kaikurie skursta. Sas-katčevano provincijoje visa eilė ūkininkų lietuvių gyvena gana gerai. Daugumas jų turi dide-lius ūkius ir verčiasi javų au-

gintimu. Tremtiniai taip pat mė-gina kulti j ūkius. Yra keletas, kurie nusipirko ūkius ir drąsiai kuriasi. Jie apskatčiuoja, kad gyvenimas mieste neduoda jo-kių perspektyvų ateičiai. Ką uždirbi tą praleidi, tuo tarpu ūkyje galima sutaupti.

Prekyba. Vakarų pasaulyje emigrantai pamatė, kad bene geriausiai jaučiasi tie, kurie yra įkibę į prekybą. Pirmoje eilėje čia reikia pažymėti žydus. Jūs veik nerasite žydų dirbančių fi-zinį fabriko darbą. Visos žydų pastangos yra įsigyti prekybos įmonę. Į tai turėtų atkreipti dė-mesį ir lietuviai.

Jokia investicija neduoda tiek daug % už įdėtą kapitalą, kaip prekyba. Mūsų kultūrinis gyvenimas būtų daug lengves-nis, jeigu turėtumėm daugiau bizniierių. Prekyba yra toji srit-is į kurią naujieji ateiviai turė-tų atkreipti kaip galima daugiau dėmesio. Nieko nepadės mūsų gyvenimo palengvinimui darbas fabrikuose, kad ir ge-riausiai apmokamas. Kiekvie-nas doleris tenka uždirbti gana sunkiu praktiku. Todėl ir iš dar-bininko reikalauti parapijų, mokyklų ir spaudos išlaikymui yra per daug skaudu. Visas tas institucijas daug lengviau galė-tų remti biznieriiai! Deja, jų mes turime Vakarų Kanadoje visi-mažai. Winnipego mieste krau-tuvė turi tik vienas naujai atvy-kęs lietuvis. Kitas krautuvė turi St. Boniface (senasis ateivis). Saskatčevane keli lietuviai turi viešbučius. Manitoboje vienas turi viešbutį.

Prekybos srityje investuoti kapitalą yra ne taip rizikinga kaip kur nors kitur. Be to, daž-nai čia galima pirkti biznį su nedideliu kapitalu.

Net galima gauti krautuvę nuomoti. Kiek didesnio kapita-lo reikia viešbutiui pirkti, kurį sudaryti gali 4-5 susidėję. Šioje branžoje biznis yra tiek didė-lis, kad įdėtas kapitalas apsi-mokėtų. Provincijos rajonuose galima pirkti viešbučių už 20-30.000 dol. visai neblogose vie-tose. Tokiame viešbutyje turi būti 5-6 pastovūs darbininkai. Taigi, bendrovė čia galėtų daug padaryti. Viešbučių didė-lis žinovas ir pardavėjas Wpg. yra p. Pauplys. Jis turi pardavi-

šeštų aukštų palėpėse, išblyš-kusiais veidais, išalkusius... o jie, pilni energijos ir nežūreda-mi savo sveikatos, veržias — ta gali lietuviška širdis — į moks-lą ir semias kuo daugiau moks-lo žinių — iš to mokslo šaltinio Sorbonnos. Taigi, nepamirškim mes jų!

— Sesuo Razalija Pirinaus-kaitė iš Lietuvos jau prieš karą atvažiavusi į Prancūziją. Apie 13 metų, kaip renka Paryžiuje auksą. Tai yra paprasta nuo-širdi šv. Pranciškaus sesuo, ku-ri Paryžiaus daugeliui lietuvių yra padėjus materialiskai bei moraliskai sunkiose valandose ir jos gerumo niekas neužmirš.

— Žurnalistas Vytautas Ged-gaudas "Draugo" koresponden-tas Paryžiuje, lapkričio 10 d. išvažiavo į JAV, kaip emigran-tas. Paryžiaus lietuviai jam lin-ki ir Amerikoje plunksnos ne-padėti ir kovot už tiesą — tėvy-nės laisvę. **Aloyzas Stankė.**

— LŠ Dr-jos valdybos narys inž. Bulota išvyko į Kanadą. Jis jo vietą valdybon jėjo p. J. Puk-teris. Taip pat išvyko į JAV dr-jos narys p. M. Simavičius.

— LŠ Dr-jos valdyba jau yra padarčiusi žygius dėl mūsų lie-tuvių senelių sugrupavimo, kad ir tą eliktų reikia nors biologis-kai išsaugoti sveiką, nes jie laisvai tėvynė bus greitai reikalingi. Jeigu jūs, mieli skat-tytojai, žinotumėte, kaip man skaudu matyti Paryžiaus lietu-vius studentus — gyvenančius

gimtinu. Tremtiniai taip pat mė-gina kulti j ūkius. Yra keletas, kurie nusipirko ūkius ir drąsiai kuriasi. Jie apskatčiuoja, kad gyvenimas mieste neduoda jo-kių perspektyvų ateičiai. Ką uždirbi tą praleidi, tuo tarpu ūkyje galima sutaupti.

Pramonė. Vak. Kanadoj pramonė yra gana smulki. Tačiau norint pramonės įmones atida-ryti dažnai daromi tam tikri sunkumai reikalaujant įvairių specialybės egzaminų. Bene to-dėl lietuviai pramonėje visai nėra įsikūrę. Šiuo metu pirmuo-sius ledus pralaužė p. Dilba, atidaręs kepyklą. Maisto pro-dukčių gamyba šiuose rajonuose yra gana plačiai išplėsta ir tos srities specialistai čia galė-tų rasti galimybių įsikurti.

Transportas. Besiplečianti pramonė ir prekyba verčia plėstis auto transportą. Lietu-viai šioje srityje taip pat nepa-sižymi. Keletas senesniųjų turi sunkvežimius, bet tai nesudaro didelio biznio. Iš naujųjų ateiv-ių jau du yra įsigiję sunkvežim-ius, su kuriais uždariauja. Atrodo, kad auto transporto b-vės įsteigimas galėtų doti ne-blogą biznį. Tačiau čia reikia jaunų ir stiprių jėgų.

"Baigiant reikia tik džiaugtis ir visais būdais remti mūsų biz-nierius, skatinti imtis biznio ir kitus, kurie sugeba ką nors su-vestoviai dirbti, kad tokiu būdu turėtumėm savo mecenatų mū-sų lietuviškai kultūrai Kanadoje išlaikyti. Sb.

mui viešbučių ir Saskatčevano provincijoje.

Transportas. Besiplečianti pramonė ir prekyba verčia plėstis auto transportą. Lietu-viai šioje srityje taip pat nepa-sižymi. Keletas senesniųjų turi sunkvežimius, bet tai nesudaro didelio biznio. Iš naujųjų ateiv-ių jau du yra įsigiję sunkvežim-ius, su kuriais uždariauja. Atrodo, kad auto transporto b-vės įsteigimas galėtų doti ne-blogą biznį. Tačiau čia reikia jaunų ir stiprių jėgų.

"Baigiant reikia tik džiaugtis ir visais būdais remti mūsų biz-nierius, skatinti imtis biznio ir kitus, kurie sugeba ką nors su-vestoviai dirbti, kad tokiu būdu turėtumėm savo mecenatų mū-sų lietuviškai kultūrai Kanadoje išlaikyti. Sb.

Iš Pietų Amerikos

ARGENTINA

Buenos Aires

— Po visos eilės pasitarimų ir svarstymų, jau padaryti pir-mieji konkretūs žygiai Argenti-nos Lietuvių Bendruomenės su-siorganizavimo reikalu. Spalio mėn. gausiam visuomeninukų susirinkime galutinai nutartą imtis pirmųjų organizavimosi žygių ir išrinkta Laikinasis Or-ganizacinis Komitetas iš šių as-menų: kun. P. Garšva, J. Pad-valskis, K. Norkus, L. Sruoga, prof. D. Gruodis, A. Kuprevičius, inž. J. Ramanauskas, J. Gilvydis ir Burdulis. Daugelis lietuvių yra patenkinti ir laukia bendros visus apjungiančios organizacijos.

— Šv. Cecilijos vardo choras, energingo muz. V. Rymavi-čiaus vadovaujamas, ruošiasi naujų lietuviškų plokštelių įdai-navimui. Bus įdainuotas Lietu-vos Himnas, "Vasario 16 d.", muz. V. Rymavičiaus ir visa eilė kitų lietuviškų dainų. Plokštelių įdainavimą, t.y. matricos paga-minimo išlaidas padengia vie-tos lietuvių patriotai.

— Pianistas virtuosas A. Kup-revičius, šiuo laiku gyvenęs Buenos Aires ir turėjęs čia visą eilę pasisekusių piano koncer-tų, nuo spalio mėn. pradėjo va-dovauti Tautinio Ansamblio chorui.

— Argentinoje, Rosario mies-te, kuriasi nauja lietuviška pa-rapija, kurios kūrėjai yra tėvai Marijonai, kun. K. Vengri MIC energingai vadovaujanti. Kun. K. Vengras yra neišsemiamos energijos lietuvis, atvykęs į Ar-entiną iš Šiaurės Amerikos.

BRAZILJA

Inž. Volkas

"Buenos Aires Herald" rugsėjo 30 d. numeris išspausdino platų straipsnį, kuriame, pagal gau-tį pranešimą iš Brazilijos apra-šyta kiek daug naudos Brazil-jos pažangai padarė paskutinių metų bėgyje atvykę į tą kraštą lietuviai ir kiti tremtiniai. Straipsnyje plačiau apstato-jama prie lietuvių hidro ir ge-odezijos inžinieriaus Napoleono Volko, kuris padaręs irigacijos planus 800 akrų ryžių plantaci-joms Mogi das Cruzes, S. Paulo valstijoje, suplamavęs visą vičius tobulinasi savo studijose ir panelė Aukštakalnytė—Aus-tin lanko konservatoriją. Abu labai nuširdžiai įsijungę į LŠ Dr-jos Studentų sekcijos veiklą.

Didž. Britanijos Lietuvių dėmesium!

Jūsų patogumui "Tėviškes Žiburiai" D. Britanijoje atidarė savo atstovybę, kurios adresas: Mr. Bal, Brazdžionis, 24 Reginald St. Marshfields, Bradford, Yorks.

"TŽ" prenumeratos kaina D. Britanijoje: metams 4.50 dol., pusmečiui 2.50 dol. Metiniai prenumeratoriai gaus nemokamą priedą išsieninį kalendorių 1951 m.

Mūsų gerb. Atstovas laukia platintojų iš visos D. Britanijos vietovių. Visais "TŽ" reikalais prašome kreiptis į atstovą, per kurį bus vedama ir visa atsakomybė. Pinigus galima siųsti atstovui neregistruotu laišku iki dviejų svarų.

"TŽ" administracija.

Winnipeg, Man.

Choro pagerbimas

Parapijos komitetas, reikšda mas padėką choristams už pa-sišventimų ir prisidėjimų prie lietuviškos giesmės ir dainos, lapkričio 25 d. YMCA salėje su- rengė arbatėlę su pasilinksmi-nimu.

Buvo susirinkę apie 70 žmo-nių. Gražus jaunimo būrelis. Visų veiduose buvo matyti pa-kilusi nuotaika, džiaugsmas, draugiškumas. Pasilinksmini-mas buvo pertrauktas vaišėmis, pakvičiant visus prie skaniai pagamintų užkandžių. Prie sta-lo vėl skambėjo lietuviška da-nya. Pasilinksminimo vedėjas p. J. Čingra tarė žodį į susirinku-sius, nušviesdamas tikslą ir pa-reikšdamas padėką. Choro ve-dėjas p. P. Šopaga labai gra-ziiai kalbėjo apie lietuviškos dainos, giesmės ir bendrai lie-tuviškojo meno reikšmę ir svar-bą lietuvių tautos gyvenime.

Lietuvos kariuomenės šventė
Minėjimą surengė Lietuvių Bendruomenė lapkričio 26 d., Lietuvių klubo salėje. Atidary-mo žodį tarė LB pirm. p. J. Šmai-žys, pakvišdamas p. V. Dargu-žą skaityti paskaitą. Prele-gentas nušvietė visą Lietuvos kariuomenės kūrimosi ir gyva-vimo raidą bei jos garbingas kovas už savo tautos laisvę. P. Liaukevičius nuširdžiai ir jaut-riai kalboj papasakojo savo pergyvenimus Lietuvos kariuo-menėje.

Toliau sekė meninė progra-mos dalis, kurią pravedė p. J. Vidžiūnas. Reikšminga paste-bėti, kad didesnę programos dalį išpildė priaugančioji lietu-vių karta, mokyklinio amžiaus vaikučiai, kuriuos paruošė di-delis ir nenulstanti lietuvių ko-lonijos Winnipege veikėja p. V. Šmaižienė. Gražina Zavads-kaitė pianu ir J. Šmaižys, jr., smuiku išpildė porą gražių da-lykšelių. L. Dargužaitė pasakė eilėrašį "Tėvai dabar". Trio — S. Šmaižytė, L. Dargužaitė ir G. Zavadskaitė — akompanuo-jant L. Šmaižytei padainavo "Plaukia Nemunėlis". G. Zava-dskaitė pasakė eilėrašį "Akme-nėliai rauda". L. Šmaižytė — "Trakų pilis". J. Šmaižys, jr., smuiku ir I. Pranevičiūtė pianu pagrojo "Pas močiutę augau". Akordeonu pagrojo p. P. Šopa-ga. Legendą apie nežinomą ka-reivį paskaitė p. V. Šmaižienė. Choras, vadovaujamas p. P. Šopagos, padainavo dvi dai-nas: "Kur tas šaltinėlis" ir "Su-tams tamsi naktuzėlė", kurią, publikai prašant, pakartojo.

P. U. Jauniškių pagerbimas
Povilas ir Uršulė Jauniškiai yra seniausios Winnipego lietu-vių kolonijos gyventojai, nuo-širdūs lietuviai, moką prisita-kyti prie senosios ir jauniosios kartos, gillai atjaučią ir visada prisideda prie kiekvieno lietu-viško veikimo. Sekmadienį, lap-kričio 26 d., minėjo savo 38-nių metų vedybinio gyvenimo su-kaktį. Šeimyniškame bankiete dalyvavo jų artimieji pažįstami, kuriuos jubilatai nepaprastu nuoširdumu vaišino. Svečiai ponams Jauniškiams linkėjo su-laukti aukštinio jubilėjaus.

— Lapkričio 23 d. pakrikšty-tas P. A. Vaskevičių pirmgim-is sūnus Algimantas Julius. Kūmatis buvo Vincas Januška ir Stasė Virkutienė.

— J. Subačius staiga susi-go širdies liga. Paguldytas Mi-sericordia ligoninėje.

Vienintelė lietuvių krautuvė — Grocernė Winnipego mieste.
Gaunami geriausios rūšies maisto produktai. Dabar įren-giau lietuvių spaudos skyrių.

Gaunamos įvairios lietuviškos knygos.
Izabel ir Elgin gatvė kampo. Sav. O. ir J. Demereckai

ATSTOVAUJU North American Life Assurance Company.
Kas norėtų apsidrausti savo šeimą ir pats save gyvy-bės ir ligos atveju, prašau kreiptis
VYTAUTAS KRISCIŪNAS, 532 William Ave. Winnipeg Tel. 28595

PAUPLIS REALTY
Jeigu norite įsigyti Manitobos ir Saskatčevano provincijose viešbutį, namus ar farmą, kreipkitės į Pauplio nejudo-mo turto agentūrą Winnipe-gė, Main St. 818. Tel. 55353.

Koresp.

IŠ PAVERGOTOS TĒVYNĒS

Vilniaus katedra
Lenkų išveivų spauda skelbia gavusį per Šveicariją tikrų ži-nių, kad Vilniaus katedra, kuri jau anksčiau buvo uždaryta, dabar esanti pavesta komunis-tų partijos susirinkimui sale.

Nauji ministrai

Paskutiniu metu LTSR Mask-va įvykdė kai kuriuos pakaiti-mus. Drg. Cistiakovas Aleksie-ljus, Michailo sūnus, paskirtas LTSR ministrų Tarybos pirmin-ko pavaduotoju (pirminuku) tebėra M. Gedvila. Drg. Augus-tinaitis Vladislavas, Josifo sū-nus, atleistas iš LTSR tarybinių ūkių ministro pareigų ir paskir-tas LTSR žemės ūkiu ministru. LTSR tarybinių ūkių ministru paskirtas drg. Mamajevas Di-mitrijus, Aleksiejaus sūnus.

LTSR aukščiausios Tarybos prezidentimu įsakuo iš 1950. rugp. 25 d. drg. Petrovas Aleksiejus

Kodėl Vaikų taip greit užmiršom?

"Argentinios Lietuvių Balsas" buvo vienas iš nedaugelio laik-raščių, prisiminusių Feliksą Vaikų, kuris prieš 15 metų, sek-damas Dariaus Girėno testa-mentą, drįso sekti į jį valią, nors ir nesekmingai. Su Lithuanica II jis išskrido iš New Yorko 1935 m. rugsėjo 21 d. ir po 20 val. 45 minučių, vėl žmonių ma-rioms laukiant Kauno aerodro-me, priverstinai nusileido Ai-rijoje. Karo metu Vaikus užsi-tarnavo laipsnį ir buvo įvertin-tas taip, kad šiuo metu eina at-sakomingas pareigas Karo Aviacijos departamente. Alm.

Nusipelnę gydytojai

Liepos 21 dienos proga bolše-vikams daugiausia nusipelnę gydytojai pagerbti suteiktan-tiems "LTSR nusipelnusių gy-dytojų" vardą: Doc. Ign. Buja-kui, Chackeliui, s. Chaimo Ki-barskiui, Pranu Norkūnui, prof. J. Šopauskui.

Organizacinis lietuvių gyvenimas Winnipege

1947 m. birželio mėn. 29 d. išlipau Halifaxo uoste ir po 4 dienų atsiradau Winnipege, kur buvau sutiktas prieš 20 metų at-vykusio brolio Mykolo. Pergy-venę brolišką susitikimą, vė-liau dar daug daug kalbėjomes apie pergyventus laikus ir kai geroką pusę paros pailsėjau, brolis pasakė, kad skambino te-lefonu pp. Urbonai ir prašė pas-juos atvykti. Kadangi Winnipe-gė mieste susitikimas gerai sutvarkytas, tai po pusvalan-džio mes jau buvome 666 Wil-liam Ave. Prie durų mus pas-itiko besišypsę, pusamželi at-gyvenę pp. Ona ir Aleks Ur-bonai. Po trumpo pasikalbėji-mo ant stalo atsirado įvairių užkandžių ir skystimėlio. Pra-džioje pamaniau, kad tie tau-riėj lietuviai mus vaišina kaip pirmuosius po karo imigrantus Winnipege. Bet ir vėliau pp. Urbonai tokiu pat lietuvišku vaišingumu sutikdavo kiekvie-ną, kas pas juos užsukdavo. O tokių, kurie nesutiktų su p. Urbonais, iš naujųjų imigrantų, turbūt, mažai buvo. Užtat pp. Urbonams išvažiuojant iš Win-nipego į Torontą, vietos lietu-viai surengė iškilmingas išleis-tuves, o į CNR stotį susirinkę atsisveikinti lietuviai nustelbė bendrą stoties minį.

Susipažinęs su vietos lietu-vciais, patyriau, kad Winnipege veikia trys lietuviškos varda-lis organizacijos, kurias galima būtų pavadinti trim narišais vie-name kūne. Tai tėvas — Man-itobos lietuvių klubas, sūnus — Sūnų ir Dukterų savišalpinės d-ja ir šviesybių šviesybė — Li-teratūros d-ja. Jas visas tris va-dinu vienu kūnu, nes visos jos turi vienodą spalvą ir šu ma-zomis priemaisomis tu rači-asmens valdomos — gal ge-riau tiktų sakyti, vieno asmens direktyvomis. Tos trys organi-zacijos atlieka tam tikras funk-cijas: tėvas klubas stengiasi

kaip galint daugiau įpilti "Drew rrys" alaus į trokstančias burne-les, savo reklaminiuose skelbt-muose tai vadindamas lietuviš-komis tradicijomis — tur būt su-kurtas Lietuvoje kryžkelėse bu-vusių karčiamų. Sūnus — Pa-šalpinės ligos išstiktus draugus sušvelpia piniginiai ir šviesybių šviesybė — Literatūros drau-gija aprūpina tėvą, sūnų ir sar-vo narius pažangiąja literatūra — Markso, Engelsa, Lenino, Stalino ir net kai kryžlietuviš-kų leidiniais. Prie jėjimo į klub-o salę, bufete galima gauti "Sugrįžusieji pasakoja", "Kas yra tremtiniai ir kadėl jie pa-bėgo, pas nacių", "Tėviškes Balsai" specialus leidinys už-sienio lietuviams ir kt.

Sūnų ir dukterų savišalpinės nariu ir mane buvo privilegij, bet pastebėjęs kur atsidiariau, iš jos išstojau ir parašiau per "Naujienas" viešą pareiškimą, po kurio Winnipego sūneliai ir dukterytės išrinko komitetą, ku-riam pavedė mane patraukti į teismą. To teismo Winnipego ir visos Kanados lietuvių laukė su dideliu susidomėjimu, bet dėl nežinomų priežasčių — gal "Liaudies Balsas" per anksti iš-ėjo ginti S. ir D. Pašalpinės Ka-tiškumo — iš "advokatų" ko-miteto 3 KLT Wpg. sk. valdybos ir pareng. komisijos nariai pasi-traukė, o tikrieji inspiratoriai, žinoma, nenorėjo. Taip ir bai-gėsi didysis teismas. Pasitenki-no mažu "Iš šalies žiūrincio" straipsneliu "Naujienose", kur mane išbarė, kodėl už \$80 ne-parsidaviau Džiugašvilui ir ko-dėl Literatūros d-jos sekreto-rius nepasakčiau "kacetinlu-ku".

1948 m. ruošiantis Vasario 16 minėjimui ir nesant Winnipego tautinės minties organizacijos, kuri imtųsi iniciatyvos lietu-vių tautinės šventės paminėti, išliko mintis suorganizuoti Ka-

Michailo sūnus, paskirtas Vals-tybinio plano komisijos pirmt-ninku. (Tiesa, 1950. VIII. 27, Nr. 203).

Baudžiamos laikai grįžo
Iš senelių pasakojimų atsi-mename, kaip duonos neįsten-ką žmoneliai eidavo rinkti po dirvas varpų. Atsimename kaip jas karo metu ūkininkų dirvose rinkdavo vargingiausių miestie-liu bakažių moterėlės su vai-kais.

Rugpjūčio 18 d. "Tiesoje" CK sekretorius, Tarybos Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirminin-kas Didžiulis - Grossman karš-čiuodamasis rašo, kad partija išaiškina ir griežtai nubaudžia tuos "kenkėjus" kolchozinius, kurie grūdus vagių kūlimo me-tu arba nubloškį ant dirvos ir pavargi. "Tiesos" Nr. 207 skel-bia, kad partijos įsakymu var-pų nuo dirvos surinkti išsiunčia-mi seneliai ir vaikai.

Na, kaip sau norit, jei kūlės metu darbininkas prisipila ki-šenes grūdų arba naktį atėjęs iš gubos nubloškia kokį pėdą, tai jau ne iš gero gyvenimo. Tokia pat gera "turtinumo" atestacija kolchozui, jei jis var-pas nuo dirvos rėnka. Juk jokia-ma pasaulio ūkyje tai neaitko-ma apsimokančiu dalyku.

Ir visdėlo pasauliui girama-si apie gerovę ir perteklių!

Nusipelnę gydytojai
Liepos 21 dienos proga bolše-vikams daugiausia nusipelnę gydytojai pagerbti suteiktan-tiems "LTSR nusipelnusių gy-dytojų" vardą: Doc. Ign. Buja-kui, Chackeliui, s. Chaimo Ki-barskiui, Pranu Norkūnui, prof. J. Šopauskui.

Lietuvių dvasiniai reikalai Winnipege

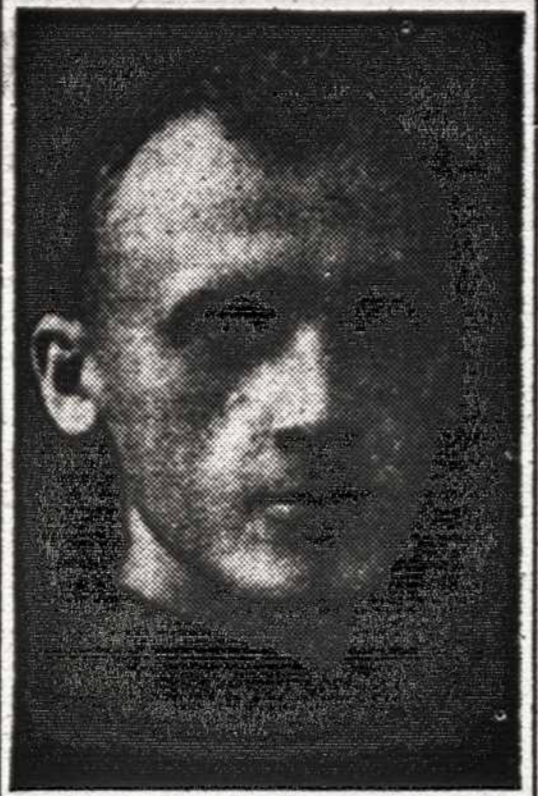
Senieji lietuviai arba visi buvo atitrūkę nuo bažnyčios arba buvo prisitrafę (keletas) prie kitų tautybių bažnyčių. Atvykus didesniajam naujų imigrantų skaičiui, 1947-48 m. kilo būtinas reikalas turėti lietuvių kunigą. Tą reikalą matė visi tikintieji. Tuo reikalu jau 1947 m. gale pp. Myk Januška ir Juozas Januška lankėsi pas vietos arkivyskupą. Jie prašė arkivyskupo kaip nors rasti būdą, kad Wpg. galėtų būti lietuvių kunigas. Arkivyskupas pažadėjo tą klausimą svarstyti ir teiravosi kiek maždaug Wpg. yra lietuvių katalikų. 1948 m. du kartu Wpg. lietuvius aplankė gerb. kun. Kulis iš Montrelio. Kartais pamaldas lietuviams laikydavo kun. Mc Guire, airis, jėzuitų St. Paulo kolegijos profesorius, dabar Toronte. Pamokslą sakydavo vokiškai. Tačiau lietuviai nebuvo tuo patenkinti. Spaudoje buvo daug rašoma apie reikalą turėti lietuvių kunigą. Tėvai Pranciškonai į tai atkreipė dė-

Tėvas Jurgis Gailiūsis, OFM

mesį ir Tėvas Jurgis Gailiūsis OFM vyko praskirti pirmųjų takų. Vasario 16 d. 1949 m. minėjimui buvo nutarta kviešti kunigą iš Čikagos. Jau buvo susitarta ir laukiama atvažiuojant, kai staiga 3 dienas prieš tai atsirand Wpg. lietuvių kunigs. Tikintiesiems buvo labai džiugu. Teko atsukti užrašytą kunigą iš Čikagos. Jau pirmas kun. Gailiūsis OFM pasirodymas, užkvičiant Jė Wpg arkivyskupą į Vasario 16 minėjimą, buvo didelis pasitaravimas lietuvių propagandai. Tiesa, niekas nekaitas, kad netiksliai minėjimo pravedimu graži pradžia buvo visai sugadinta, tačiau kun. Gailiūsis OFM norėjo mūsų reikalui daug padėti.

Pirmieji kun. Gailiūsis OFM žingsniai buvo kaip galint greitai suregistruoti lietuvius katalikus, juos aplankyti. Jo rūpesčiu buvo gauta St. Paulo kolegijos koplyčia pamaldoms. O organizacijos gaudavo velti salę susirinkimams, minėjimams ir vakarams. Jis gyvai reikėsi visuomeniniame gyvenime ir jo sumanymai buvo realizuojami visų pritarimu. Jo rūpesčiu Wpg. aplankė Jė vysk. Brizgys. Tai buvo didelė lietuvių šventė Wpg. Tačiau neilgai teko Wpg. kun. Jurgiu Gailiūsiui būti. Visuomeninio vyresnybė jį pakvietė aukštesnes pareigas eiti. Į jo vietą atvyko kun. Pl. Barisa OFM tų pačių metų rugpjūčio mėn. pradžioje. Naujasis dvasios vadas galutinai sutvarkytoje kolonijoje taip pat gyvai reikėsi visuomeniniame gyvenime. Jo rūpesčiu buvo įsteigtas KLT. Moterų Dr-jos skyrius, su pastsekimu prarastas "TŽ" ir "Aidų" platinimo vajus.

Tėvas Barnabas Mikalauskas, dabartinis Winnipego lietuvių dvasios vadas

Jam dedant daug pastangų buvo įsteigta KLB apylinkė ir šeštadieninė lietuvių mokykla. Nežiūrint gerų santykių su senaisiais lietuviams jam nepavyko įperkaltėti, kad anie priimtų klubą nariams ir naujuosius. Kun. Pl. Barisa OFM Wpg. išbuvęs virš metų 1950 m. rugsėjo 22 d. išvyko naujoms pareigoms į JAV. Naujasis dvasios vadas visomis jėgomis stengiasi suorganizuoti chorą ir bendrai išjudinti visuomeninį gyvenimą. Jis taip pat deda daug pastangų kaip nors įsigyti lietuviams bažnyčių ir įsteigti parapiją. Visų lietuvių katalikų pareiga tas jo pastangas visais galimais būdais remti ir visiems organizuoti klausyti prie savos bažnyčios. Wpg. lietuvių bus visada labai dėkingi savo dvasios vadams už jų pastangas aptarnaujant dvasinius lietuvių katalikų reikalus, o esančiam linki daug sėkmės sunkiose pareigose. St. BJKs.

Daina ir lietuvių sceniniai pasirodymai Winnipege

Neturima tikrų žinių, kaip seniai atvyko pirmasis lietuvis į Winnipegą. Tačiau žiūrint į nesengą Wpg. įkūrimą, galima manyti, kad lietuvių į Wpg. atvykavo jau prieš 1900 m., t.y. kartu su Wpg. įsikūrimu ar su lietuvių skaičius čia atsirado 1900-1910 m. (gal keliolika šeimų). Daug daugiau 1919-1929 m. Tačiau inteligentinių pajėgų stoka neleido lietuviams išvystyti visuomeninės veiklos. 1947 m. į Wpg. pradėjo atvykti tremtiniai iš sulžusių Vokietijos stovyklų. Vyko ne tik šeimos, bet taip pat ir daug jaunimo įvairiems darbams. Wpg. lietuvių skaičius augo.

Buvo sukurtos visuomeninės organizacijos. Choro reikalas taip pat rūpėjo. Jau 1948 m. pradžioje buvo gauta suorganizuoti chorą. Tam reikalui Vc. Januška buvo nupirkęs net gaidų, bet sumanymas nepavyko, nes liet. "geležinkeliečių" grupė aplėdo Wpg. kartu su numatytu chorvedžiu. 1948 m. gale į Wpg. atvyko cukrinių runkelių rovejai. Jų tarpe buvo ir chorvedys J. R. Simanavičius. Jis ir pradėjo chorą organizuoti. Jau 1949 m. vasario 16 d. p. Dauguvietytės - Kudabienės pastangų dėka galima buvo pastatyti Krūmno "Pabaigtuves". Tautinius šokių mokė ponia Klimaitė-Žulienė. Choras ir taut. šokiai koncertavo St. Bonifacio sanatorijoje ligoniams ir senelių prieglaudose pacientams. Akordeonu šokiams grojo nuolatinkas griežikas p. Jurgis Januška. Bene didžiausių pastangų iš choro ir taut. šokių šokėjų rei-

šėjo pasirodžiusi 75 m. Wpg. miesto įsikūrimo sukakčiai paminėti. Tai buvo didelis lietuviams egzaminas ir jį lietuvių išlaikė. Pasirodymai buvo tikrai įspūdingi. 1949 m. gale daug jaunimo iš Wpg. išvyko į Torontą. Kartu išvyko ir choro dirigentas p. Simanavičius. Susilpnėjęs choro sąstatui, naujam choro vedėjui p. Šopaga. Kun. B. Mikalauskas OFM deda visas pastangas suorganizuoti gerą chorą. Atrodo, kad esant geriems norams to būtų galima pasiekti.

Visą laiką choras gieda bažnyčioje giesmes liet. pamaldų metu. Choras savo repertuare turėjo daug ir gana sudėtingų dainų, pav. "Jūreivių maršas" ir kt. **Valdyba.** Iki Winnipego neatvyko daugiau jaunimo, scenos veikalių pastatyti niekas ne galėjo. Pasirodžius pirmosioms lietuvišioms St. Bonifacio, galima buvo pagavoti ir apie tai.

Tas darbas buvo toks sekmingas ir entuziastingai dirbtas, kad 1948 m. rugsėjo 8 d. prieš Šarkaitės surežisuota "Niekieno žemėje" pasirodė scenoje. 1949 m. vasario 16 d. šventėje p. l. Dauquvietytė pastatė Krūmno "Pabaigtuves". Tai buvo vienas iš pačių gražiausių Wpg. lietuvių pasirodymų. 1949 m. vasarą Wpg. aplėdo gana daug jaunimo ir veiklesnių lietuvių. Tačiau, kad ir su likusiais tų pačių metų gale p. Šmaizienė pastatė "Aušros Sūnūs", c. 1950 m. pradžioje "Buhalterijos Klaida". Tai didelio darbo ir pasišventimo vaisiai. Švenčių programos buvo pastatytos pora veikalų, kaip taisyta, taip pat p. Šmaizienės režisuota.

Užsimojimams trukdo patalpų stoka repeticioms ir pastatymams. Liet. Klubo salės scena yra maža ir joje tenka įrengti visus scenos apėjimus, tuo tarpu St. Paulo kolegijos salė ir scena yra puikiai įrengtos, bet ten sunkiau gauti vietą dažnoms repeticioms. Visų Wpg. lietuvių reikalas dėti visas pastangas įrengti salę, kurioje galima būtų laisvai daryti repetitijas ir rengti parengimus. Visos lietuvių organizacijos savo kasoms papildyti turi telse kamet surengti po 2 bankietus. Tokiomis teisėmis beveik visos organizacijos ir nurodo, tačiau jau dabar yra sunku gauti tiems bankietams salę, nes Liet. klubo salė vis yra užimta ir užimta. Iš tokios padėties lietuvių organizacijos gali išgelbėti tik antros salės įsigijimas. S. Bujokas.

Lietuviškoji Winnipego mokykla

1950 m. kovo mėn. buvo įkurta Winnipego lietuvių šeštadieninė mokykla, kuri po dviejų mėnesių vasaros atostogų, toliau tęsia savo darbą. Šiuo metu mokyklą lanko 12 mokinių, suskirstytų pagal išsilavinimo moksliniam grupėms. Amžiumi mokiniai skirstomi: 6 m. — 3; 7 m. — 2; 8 m. — 3; 9 m. — 1; 10 m. — 1; 11 m. — 2. Naujai atvykusiųjų — 11 vaikų, seniau atvykusiųjų — 1 (registruoti, bet nelankančių, daugiausia). Mokykloje dėstoma: tikiąba, lietuvių kalba ir krašto mokslas. Artinantis Kalėdų šventėms, numatoma mokiniams suruošti kalėdinio pobūdžio parengimą. Nors ir per trumpą savo darbo laikotarpį mokykla turėjo

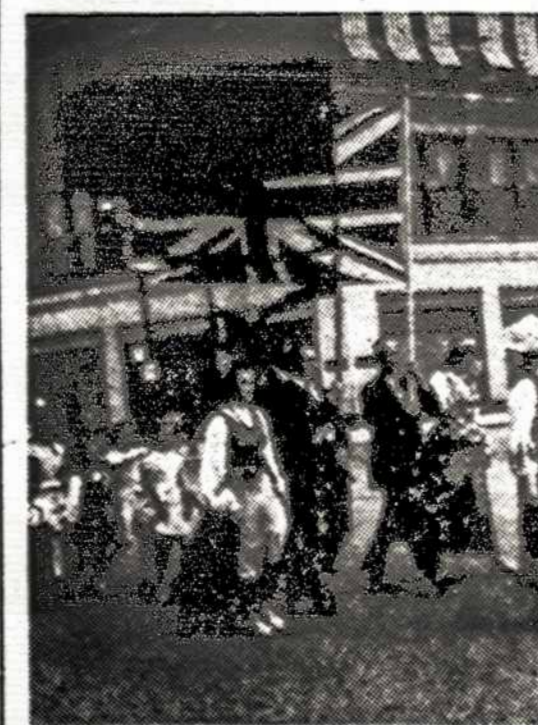
visokių sunkumų, kurių svarbiausi buvo piniginiai, tačiau praėjusiais mokslo metais buvusio tėvų komiteto apskrumo ir keletos vietos duosnių organizacijų dėka, mokyklos tie sunkumai buvo nugalėti. Atrodo, kad ir šiais mokslo metais naujai išrinkto tėvų komiteto mokyklos reikalai bus išmintingai tvarkomi. Baigiant norėtūsi atkreipti dėmesį tų tautiečių (tik naujai atvykusių, tiek iš seniau čia gyvenančių), kurių vaikai mokyklos nelanko. Kaip ten bebūtų, bet jei mes esame lietuvi, tai ir savo vaikams turėtume duoti progos nors keletą valandų savaitės lietuviškai pasimokyti.

nados Lietuvių Tarybos Wpg. skyrių. Tuo reikalu 1948 m. kovo ir balandžio mėn. teko susirašinėti su KLT V-ba iš kur gavo instrukcijas KLTskyriaus steigimo reikalui. 1948 m. balandžio 18 d. suaukėme steigiamą KLT Winnipego sk. susirinkimą, kuris įvyko 666 William Ave., pp. A. ir O. Urbonų namuose, 4 val. p.p. Susirinkimą atidarė Mykolas Januška. Perskaitė KLT CT sveikinimą ir instrukcijas. Susirinkusieji, kurių buvo virš 30 asmenų, vienbalsiai pritarė KLT Winnipego skyriaus steigimui. Susirinkimas nutarė ir slaptu balsavimu išrinkti skyriaus valdybą šiuos asmenis: Stefą Vanaigaitę, Aleką Urboną, Mykolą Janušką, Bronių Augustiną, Verą Zavadskienę ir kandidatais Antaną Matulevičių ir Mykolą Bukauską, kurie pareigomis pasiskirstė sekančiai: Myk. Januška — pirm., B. Augustinas — vicepirm., Al. Urbonas — kasininkas, Stefa Vanaigaitė — sekretorius, Vera Zavadskienė — antrasis sekretorius ir finansų sekretorius. Revizijos k-ją: Adolfiną Kamonkaitę, Jurgis Vidžiūnas ir Kazys Urbonas, kurie pareigomis pasiskirstė: K. Urbonas — pirm., Ad. Kamonkaitė ir J. Vidžiūnas — nariai.

Į parengimų k-ją: Ona Urbonienė, St. Bonifacio sanatorijos mergaičių atstovė — Janina Šarkaitė ir Vincas Januška, kurie pareigomis pasiskirstė: Ona Urbonienė — pirm., Janina Šarkaitė ir V. Januška — nariai. KLT Winnipego skyrius, nors ir jaunas būdamas — vos pirmuosius metus gyvendamas, atliko: tris visuotinus narių susirinkimus, penkis valdybos su parengimų k-ją posėdžius. Birželio 14-15 d. minėjimą, komunizmo teismą, kurio autorius — V. Januška. Tautos ir kariuomenės švenčių minėjimus, dvi ekskursijas: Kenora laivą į Lockport ir automobiliais į Carmon pas runkelininkus; vieną gegužinę, vieną šokių vakarą — bankietą, išleistuves St. Bonifacio sanatorijoje baigusioms sutartis mergaitėms. Be to, su-

vaidintas vieno veiksmo scenos vaizdelis "Paslaptingojo zono" — režisoriaus J. Šarkaitės, pasiūstas tremtiniais Vokietijoje 4 pokietėliai, sutikti iš Europos atvažiuojantieji tremtiniai, buvo pradėtas organizuoti choras, bet chorvedžiui iš Winnipego išvykus, jo padėjėjai išgratė gaidas, kurių asmeniškai net 10 dainų buvau parūpinęs. Antrasis, t.y. 1949 m., KLT Wpg. sk. buvo trumpesnis laikotarpis — pusmetis. Paminėta Vasario 16-ji, pasiūstas p. L. Liaukėvičius į Montrelio suvažiavimą, kuriame atstovai nutarė KLT vardą pakeisti į KLS-gą. Po šio atstovų suvažiavimo nutarimų, kai kurie nariai nesutiko su atstovų nutarimais ir nuo S-gos atsiskyrė pasilikę KLT vardą. 1949 m. gegužės 15 d. KLS Wpg.-skyrius susirinko YMCA salėje, persiorganizavo iš pagrindų ir išrinko skyriaus valdybą, kuri pareigomis pasiskirstė sekančiai: J. R. Simanavičius — pirm., Mykolas Januška — vicepirm., St. Vanaigaitė — sekretorium, Ant. Pauplys — kasininku, Dr. Ant. Juozapavičius — valdybos nariu ir Vytautas Dargužas, Jonas Činga ir Joana Klimaitė kandidatais. Revizijos kom.: Jonas Šmaizys — pirm., Jonas Malinauskas, Angelė Saimininkaitė — nariai ir Albina Dručkaitė, Justina Stanislovaitytė kandidatais. Parengimų komisija: V. Januška — pirm., E. Klimaitė, Br. Pakėnas, St. Bujokas, A. Grajauskaitė nariai ir J. Vanaigaitė, O. Vaitkevičiūtė, M. Jakubėnaitė kandidatais. Persiorganizavęs KLS Winnipego skyrius išvystė nepaprastą veiklą, kuriai aprašyti reikėtų ne vieno "TŽ" numerio. Nebuvo šventadienių, kad KLS Wpg. sk. ko nors nedarytų. Didžiausias tai birželio 14-15 d. minėjimas su protesto demonstracija — el. sena per miestą prie Nežinomo kareivio paminklo sudedant aėlių vainikus. Prie kurių prisidėjo KLT Wpg. skyrius ir jaunimo klubas. Minėjimas buvo ruoš-

tas kartu su latviais ir estais. Be KLS skyriaus, Wpg. dar veikė KLT skyrius, kuris turėdamas mažai narių, pasitenkino vienu metiniu visuotinu narių susirinkimu. Be jau minėtų, 1949 m. vasarą viename parke susiorganizavo jaunimo klubas, kuris be steigiamojo susirinkimo, tame pačiame parke turėjo dar vieną susirinkimą. 1948 m. rugsėjo mėn. atvykus į Winnipegą p. J. R. Simanavičiui, lietuvių choras buvo suorganizotas, pačių choristų nutarimu, nepriklausomas nuo organizacijų. J. R. Simanavičiui vadovaujant, choras atliko 1949 m. Vasario 16-sios minėjimą — suvadino Krūmno "Pabaigtuves" — režisavo p. E. Dauguvietytė. Tais pat metais, minint Winnipego 75 m. jubiliejų choras dalyvavo tarp kitų tautybių gražiai užsirekomenduodamas Winnipego visuomenės. Tas pat choras dalyvavo liūdnųjų birželio 14-15 d. minėjime ir kitose tautinėse šventėse. Minėto choro pirmasis dirigentas buvo J. R. Simanavičius, antrasis Pr. Šopaga, trečiasis V. Šmaizienė ir ketvirtasis vėl Pr. Šopaga. Nors choro dirigentai keitėsi, bet jis nuolat įsikūrimo iki tam laikui nieku: nenusiviro ir yra niekam nepriklausomas. Paskutiniu laiku turi tendenciją likti bažnytinių chorų.

Birželio 14-15 d. minėjimo eise na per Winnipego miestą prie Než. Kareivio kapo — lietuvių grupės pradžia. Foto Vc. Januškos.

1949 m. Wpg. įsteigė KLT Moterų dr-jos skyrius, kurio valdybą sudarė: V. Šmaizienė — pirm., E. Klimaitė-Žulienė — sekretorė, Br. Bujokienė — šakininkė ir O. Urbonienė ir Bartininkienė vald. narės. Parengimų kom.: A. ir G. Saimininkaitės ir M. Jakubėnaitė. 1950 m. valdyba perrinkta ir dabartiniu laiku yra: Br. Bujokienė — pirm., D. Vidžiūnienė — vicepirm., J. Stanislovaitytė — Dudiėnė — sekretorė, E. Januškenė — kasininkė, Mikalauskienė, A. ir G. Saimininkaitės vald. narės. Kaip praėjusiais metais, taip ir dabartiniu laiku KLT Moterų labai gražiai veikia: suruošė paskaitas, šokių vakarus, pasiuntė BALFui \$10, pasiuntė Vokietijon tremtiniams Wpg. lietuvių šeštadieninei mokyklai. Dabar kas dvi savaites įvyksta vakarojimas vis pas kitą narę. Susirinkusios moterys dirba rankdarbius, išgeria kavutės, politikuoja, mat, demokratija. Tai gražus pavyzdys, kurį galėtų pasekti ir kiti skyriai. 1950 m. sausio 22 d. organizacinis komitetas suaukė 240 Manitoba Ave. visų Winnipego veikusių organizacijų narių susirinkimą įkurti KLBendruomenės apylinkę. Susirinko pilna salė. Daugumas susirinkusiųjų pritarė KLB Winnipego apylinkės steigimui. Į KLB Wpg. apy-

linkę prisiraš. 104 nariai ir išrinko apylinkės valdomuosius organus—valdybą: Joną Šmaizį — pirm., Joną Stanaitį — vicepirm., Joną Klimaitę — sekretorę, Vyta. Dargužą — kasininku, Myk. Janušką — imigracijos ir darbo parūpinimo reikalams, Jurgį Račį ir Česlovą Kurauską — kultūros ir švietimo reikalams, Ant. Matulevičių, Pr. Matulionį ir Joną Dambarą kandidatais. Revizijos k-ją: J. Malinauskas — pirm., V. Zavadskienė ir Ant. Pauplys nariai. Parengimų komisija: A. Saimininkaitė—pirm., V. Šmaizienė, Pr. Šopaga, M. Jakubėnaitė, St. Bujokas, V. Januška ir P. Januška nariai. Vėliau į pasitraukusių vietas pritraukti šie parengimo komisijos nariai: Jamčiukas, J. Vidžiūnas ir E. Januškevičiūtė. KLB Winnipego apyl. ypatingos veiklos per šiuos metus ne išvystė, bet negalima primesti visiškos neveiklos kaip kas tai bando daryti. KLB Wpg. apylinkė paminėjo Vasario 16-tąją, birželio 14-15 minėjimą suruošė su eisenom per miestą prie Nežinomojo kareivio paminklo. Eisenoje dalyvavo estai ir latviai, prie paminklo sudėjo gėlių ir pasakė kalbas, o taip pat suruošė St. Paul's College patalpose platesnį tos dienos minėjimą. Tautos šventės paminėta 240 Manitoba Ave. salėje. Kariuomenės šventės minėjimas įvyko lapkričio 26 d. Gal sąžiningiausiai atlieka pareigas imigracijos ir darbo parūpin. reikalų tvarkytojas M. Januška, kuris, nežūrėdamas sutinkamų kitių, jau atvežė arti 50 asmenų iš Europos ir dar apie pusę tiek dokumentų laukia imigracijos įstalgose. Organizuojant KLB Winnipego apyl., visos organizacijos, išskyrus trisasmene, pasižadėję savo veiklą sunstabdyti, bet: "Naujienose" jau du kartu teko skaityti, kad KLT Winnipego skyrius atgaivinamas. V. Januška.

Winnipego liet. pradžios mokyklos mokytojai ir mokiniai. Pirmasis iš kairės Tėvas Placidus Barisa, OFM. Foto Vc. Januškos.

DEKOJAME

Mūsų mielu "Tėv. Žiburį" dol. naujų klišių pagaminimui, Winnipego nr. išleidimo proga nuoširdžiai dėkojame redakcijai, mielai pritarusiam mūsų sumanymui ir užleidusiam tiek daug vietos "TŽ"; gerb. kun. B. Mikalauskui OFM, parašiusiam vedamąjį ir vispusiškai rūmusi sumanimą; p. Myk. Janušką, daug prisidėjusiam prie klišių pagaminimo ir ieškojimo; gerb. p. X.Y., paaukojusiam 10

Padėkite savo tautiečiams Kachastane! **APDRAUSTI SIUNTINIAI Į RUSIJĄ** už Curzono linijos — į Lietuvą, kitas Pabaltio valstybes Ukrainą ir tt. Siunčia firma: **EUR-TRADE** 3 Oxford Street, Toronto 2—B, Ont., Canada Telef. PL 5347 Reikalaukite nemokamų kainoraščių anglų ir lenkų kalbomis. Laiškus rašykite anglų, lenkų ir vokiečių kalbomis. Be to, kaip ir anksčiau, mes siunčiame apdraustus siuntinius į Lenkiją. Greitas pristatymas — 100% garantija.

Tabako ūkiai pardavimui Turite naują sgrašą įvairių ūkių su mačiais "cash" įnašais nuo \$4.000. **CHARLES POCIUS INSURANCE AND REAL ESTATE BROKER** TILLSONBURG, ONT. TEL. 829 J.

Iš plataus pasaulio

KANADOS ŽINIŲ

Naujas Vokietijos statusas
Spauda praneša, kad V. Vokietija įteiktas naujas statusas netrukus bus paskelbtas — kaip tik Vokietija pasizadės įstiprinti ir karinių medžiagų parūpinimą ir prisiliesti hitlerinio reicho skolem.

Pagal naująjį statutą V. Vokietija liekanti okupuotu kraštu, kuriame aukščiausias organas federalinei valdžiai yra trijų valstybių aukštoji komisija. Vokietijai leidžiama užmegsti diplomatinis santykius su draugingom valstybėm, tačiau užsienio politikos kontrolė priklauso anai komisijai. Su sovietų satelitais santykius užmegsti visai draudžiama. Viduje paliekama visiška laisvė, tik prižiūrint ūkį, kad kuomžiausiai reikėtų užsienio pagalbos. Užsienio prekybai varžtai numami, bet žiūrima, kad strateginės medžiagos nebūtų eksportuojamos už geležinės uždangos, kad prekybą ir mokėjimai būtų atliekami pagal tarptautines sutartis, prie kurių Vokietija yra prisidėjusi.

Ukrainiečiai prašosi į Europos Tarybą

Rudenį buvę susirinkę Stuttgarte ukrainiečių Liberalų grupės atstovai priėmė vienbalsę rezoliuciją, kurioje sakoma: "Kadangi Ukraina buvo sovietų pagrobta tuoj po I Karo, kaip daugelis kitų tautų neteko savo laisvės po II Karo, kadangi Ukraina neva atstovaujama Jungtinėse Tautose neišreiškia tikrojo savos tautos balso, ukrainiečiai maloniai prašo, jog Europos Sąjūdis, priėmęs į savo tarpą čekoslovakus, estus, latvius, lietuvius, lenkus, rumunus, vengrus ir bulgarus, taip pat priimtų ir ukrainiečius, kurie galėtų reprezentuoti Europos Taryboje ir Vykdomajame Komitete Ukrainą, panašiai kaip ir ankščiau minėtosios tautos".

Tibetas dar neužimtas

Pagal paskutinius pranešimus komunistų kinų kariuomenė baigianti pereiti kalnus ir artėjanti prie geresnio paviršiaus. Ji esanti už 110 mylių nuo Lasos. Sostinės ginti nesuruošiam. Tik esą su procesu jomis vaikščiojama aplink miestą, sudarant "neperžengiamą" rotą. Dalai Lama lapkričio 16 d. paskelbtas pilnatestu valdovu, nors jam iki pilnamečio amžiaus trūksta 2 metų. Jis tebėra sostinėje, bet karavanas su jo aukso ir brangenybėmis jau Indijos pasienį. Atrodo, kad ir jis bėgs.

Kerenskis nori išgelbėti Rusijos imperiją

"Demokratinės" Rusijos buv. valdovas Kerenskis, pradėjo naują paskaitų ciklą, siekdamas įrodyti, jog tik jis esąs tikrasis Rusijos atstovas ir jog esąs esminis skirtumas tarp Rusijos ir Bolševizmo imperializmo. Jisai tvirtina, jog "Rusijos tauta" neturi jokių imperialistinių užmačių, ir jei ji savo laiku užėmusi Ukrainą, Lenkiją su Lietuva, Kaukazą, Mandžūriją ir veržiasi į Dardanelus, tai tik vedama "savisaugos instinkto". Baltieji rusai, turėję tokią miltą jiems opintį US State Departmente, paskutiniu laiku susirūpino, jog amerikiečiai vis labiau svarstą, ką turėjo galvoje dabartinis Amerikiečių Žvalgybos šefas Badell Smith, savo knygoje "Trys metai Maskvoje", parašęs, jog sovietų komunizmas tai esąs didysis Rusianizmas. Dėlto visos baltųjų rusų grupės ėmėsi vieningų žygių, kurių vienas — Kerenskio ir žymaus rašytojo Dalno paskaitų turnee.

— BERLYNAS. — Sovietų karinis teismas nutėis 6 vokiečius po 25 m., o 2 moteris po 15 m. kalėti už šnipinėjimą JAV.

Sovietai užima V. Europą

Šiuo metu Vokietijoje žiema 6 sovietų armijos, kurias sudaro 33 divizijos. Strategai laiką, kad šitų armijų pakaktų visai Vakarų Europai užimti. Jos esą gerai ginkluotos ir turį daug moderniškausių didžiųjų tankų. Juozapas Stalinas III, kurie laikomi geriausiais. Skaitant galvomis, sovietų esą čia 320.000. o vakariečių sąjungininkų vos 100.000.

2 Sovietų armijos esą vos 1 dienos žygio nuotoly nuo vakariečių sienos, o kitos 4 — tarp 50 ir 120 mylių nuo jos.

IT įėgcos Korėjoje

Pasak MacArthur štabo pranešimo Korėjoje komunistų pusėje kaunasi 200.000 kinų ir 70.000 štaurės korėjiečių. Tuo tarpu IT pusėje yra 7 pilnos JAV-bių divizijos, 6 pietų korėjiečių divizijos, dvi Britų pasaulio brigados ir eilė kitų vienetų, pradedant pavieniais batalionais, baigiant JAV marinių brigada. Prie 350 jau esamų, atvyksta dar per 1000 kanadiečių. Kaunasi turkų brigada, Filipinų ir Thailand po batalionų.

Baltusiai suvedžioja

Pasinaudodami anglosaksų nesusižadymu tautybės ir plietybės sąvokose, baltieji rusai stengiasi įtikinti jog ir Rusijos užimtoje teritorijoje teyvena viena tauta "a la American" čia. Jie prėzo amerikiečius nebūti žiauriais pavergtai rusų tautai, netgi argumentuodami jog 1921-1941 m. laikotarpyje "rusai" buvę senęje nemažiau kaip 30 revoliucijų ir sukilimų "Rusijoje". Tačiau ukrainiečiai įrodo, jog beveik visi jie buvo rusų pavergtų tautų!

Baltusiai argumentuoja, jog šimtai tūkstančių "rusų" verčiau pasirinko DP likimą, o ukrainiečių spauda vėl įrodo, jog tik maža dalelė buvo jų tarpe tikrųjų rusų! Visi kiti "Rusians" buvo baltai, ukrainiečiai, kalmukai, kirgizai. Tačiau, pagal "Ukrainian Bulletin" turėdami savo pusėje, kolkas State Departamento Sovietų ekspertus, kaip tai George Kennan, Mr. Poole ir panašius rusų pavergtoms tautoms, išskyrus baltus, tebėra begalo sunku juos perėkti, bet nežiūrinti to ukrainiečiai yra tikri, kad šiuo kartu jų niekas nepajėgs užgniauzti.

Sutikti su gėlėmis

Lapkričio 29 d. Lake Success atvykusi Kinijos komunistų delegacija buvo stačiai apvers-ta gėlėmis, kurias sunėšė įvairiais nekaltais vardais prisidengusių komunistų organizacijų atstovai. Jų buvo tiek daug, kad joms sutalpinti teko prūpinti atskirą patalpą.

Plienas pabrang

JAV plieno darbininkų unijos susitarė su kompanijom, kad darbininkų atlyginimas būtų pakeltas 16-18 centų valandai. Tuo būdu išvengiama streiko, kuris sutrikdytų plieno gamybą. Pakelūs atlyginimą, plieno kainą bus pakelta 6%.

— RAVENSBURG. —

Vokietijos teismas nutėisė buvusį nacių pareigūną 7 mėn. kalėjimo už tai, kad jo parėdymu 4 vokiečių, turėjusiom santykių su karo belaisviais, buvo nuskus tos galvos.

— LONDONAS. —

Vėl svarstomas Europos jungtinės armijos sudarymo klausimas. Jau sutarta, kad vokiečiai dalinai nebūtų didesni kaip britų brigados.

— ATENAI. —

Grakiai skelbia, kad ir dabar Bulgarijos yra apmokomos graikų paritaznų parašutininčių brigados. Jie esą laikomi kaip bulgarų kariuomenės daliniai.

— FRANKFURTAS. —

JAV kontrolės komisija Vokietijoje Čekoslovakijos lėktuvams uždraudė skristi per Vokietijos teritoriją, nes jie nesilaiką nustatytų formalumų.

— VAŠINGTONAS. —

Valstybės sekretoriaus pavaduotojas Rusk kreipėsi į Azijos laisvąsias tautas, prašydamas paremti Indokinijos kovą su komunistų kolonėmis, primindamas, kad Prancūzija Indokinijai yra užtikrinusi duoti nepriklausomybę.

— NAUJORKAS. —

Dėl užpustyto kelio dauguma JAV traukinių, praeitį savaitę iš Naujorko į vakarines sritis važavo per Kanadą, kur sniego buvo mažiau.

— TOKIO. —

Lapkričio 29 d. MacArthur tarėsi su fronto generolais, bet neskelbiama apie ką buvo tartasi.

— NAUJORKAS. —

Kaip praneša spauda, kinų kom. delegacija gyvenanti Astoria Hotel, bet taip paslaptinai, kad, be JTO posėdžių, jų beveik niekas nematęs. Jie neina į viešbučio salę net valgyti — valgą savo kambariuose.

— LONDONAS. —

Egipto užsienių r. ministeris pareiškė, kad dėl Egipto simpatijų anglams neprivalą dar anglių įguly būti Egipte. Egiptas pats savo teritoriją galįs apginti. Reikią tik ginklų, bet ne karių.

Stūlo suvaržyti komunistus

Opozicijos vadovs Drew, kalbėdamas dėl tarptautinės krizės, prisiminęs Kanados vidaus santykius, pareiškė, kad reikia įbraudžiamąją teisę įjungti įstatymą, nusatanį bausmes už organizuotą, antivalstybinę veiklą. Šitos vlstybės tarnyboje. Taip pat reikią susirūpinti čia leidžiama komunistine spauda svetimomis kalbomis, planinama net tarp antikomunistų, kurie nemoka vietos kalbų.

Indijai ir Pakistanui specialistai bus ruošiami Kanadoje

Yra numatyta, kad Indija ir Pakistanas prisiųs į Kamos mokyklas ir pramonę savo žmonių paruošti įvairių sričių specialistais. Indija 400 prisiųs vien mošinių pramonės gamybon. Studentų numatoma daugiausia į technikos, ypač kalnų

"Amerikos Balsas"

Artėjant laikui, kada, kaip spėjama, "Amerikos Balsas" prabilis ir lietuviškai, JAV lietuviškoje visuomenėje kyla nerimo, kas gi bus transliuojama. Ukrainietiškių transliacijų pavyzdys rodo, kad daug ko tikėtis negalima. Kaip tik dabar ukrainiečių spaudoje paskelbtas praeitųjų transliacijų kalendaris rodo, kad buvo kalbama tik apie labai nekaltus kultūrinis klausimus, bet visi nebuvo liečiami aktualūs politiniai klausimai. Ukrainiečius tai labai erzino, vertė protestuoti ir net reikalauti visai nutraukti transliacijas. Mat, Valstybės Departamente tebeviešpatuoja velikorosų dvasia. Ji gali veikti ir lietuviškųjų transliacijų kryptį.

— PARYŽIUS. —

Kai parlamentas pareiškė nepasitikejimą krašto ops. min. Moch dėl Indokinijos reikalų, premjeras Pleven įteikė prezidentui atsistatydinimą, bet prezidentas, tarptautinės politikos sunkumų akivaizdoje atsistatydinimo nepriėmė. Vyriausybė ruošiasi prašyti parlamentą nubalsuoti pasitikejimo klausimą.

— BELGRADAS. —

Buvęs Jugoslavijos politbiuro narys, finansų ministeris ir generolas pulkininkas, du metu kalintas už ryšius su Kremliu, padarė viešą atgailą ir paleistas.

— ČIKAGA. —

JAV per Padėkos dieną žuvo 200 žmonių.

— LONDONAS. —

D. Britanijos gydytojai protestuoja ir boikotuoja valstybinį sveikatos draudimą, atsisako dirbti ir tt.

PRAŠAU ATSLIEPTI

Agnė Stravinskaitė. Adresas: Stepas R., 2158 W. 23rd St. Chicago, Ill. USA.

pramonės ir geologų mokyklas.

Taip pat numatoma, kad abi tos valstybės pakvies eilę kanadiečių geofizikų, laivų specialistų, hidro inžinierių ir kt. dirbti į kraštuose ekspertais.

Ir Kanada rems Aziją

Britų vadovybėje paruoštam planui per 6 m. sudaryti 5 bil. dol. fondą atsilukiusiems pietų Azijos kraštams paremti pritarica ir Kanada, tačiau pirmais metais težada vos \$400.000. Planas yra, bet, deja, nėra pinigų.

Ginklavimasis dar gėlėtas

Kanados krašto apsaugos m. Claxton Kanados Jaunimo Klubo bankiete pareiškė, kad prieš akis eilės metų, o gal ir visos generacijos, didžiulės išlaidos karo reikalams. Bet taikai bet kokia kaina nesanti brangi. O nuolaitinis budėjimas prieš agresiją esąs laisvojo pasaulio taikos išlaikymo sąlyga.

Kanada tuo tarpu karo reikalams biudžete turinti 567 mil. dol., t. y. 6% visų krašto pajamų, 30% biudžeto arba po \$55 nuo galvos, o be to, ji dar 300 mil. dol. skiria Europai paremti. Esą išleidžiama 80 mil. dol. laivynui, 80 mil. elektriniams įrengimams, 36 mil. motorvežimiams, 40 mil. aprangai, 100 mil. statyboms

3 colių jūrų patranka kaštuojanti \$400.000, F-86 Sabra sprausminis ir CF-100 Canuck lėktuvai daugiau kaip po 400 tūkstančių dol., naujieji tankai po \$300.000, o vienas laivas kovai su povandeniniais — 3 milijonai dolerių.

Kanada išleidžianti karo reikalams daugiau kaip bet kuris kitas kraštas, proporcingai gyventojų skaičiui, išskyrus D. Britaniją, daugiau negu kuri kita Atlanto pakto valstybė, išskyrus JAV.

Vienam kareiviui algai, pensijom, rūbams esą išleidžiama \$2.867 per metus, o išlaikymui dar \$1000.

Nėra lygus

Vancouverio medikų sąjunga paskelbė, kad esanti falsifika torių grupė, kuri Kanadon atvykusiems tremtinims pardavinėjanti gydytojų pažymėjimus. Drugija esanti priešinga Albertojai numatyti licencijavimo tvarkai, nes Europoje nesą nei vienos moderniškos mokyklos, kuri prilygtų Amerikos kontinento mokykloms — išskyrus beigi Angliją, skelbia. Sąjunga, lyg susigėdus. Tai neturį būti įžeidimas kvalifikuotiems gydytojams iš tremties, bet daug atsirandą atsimetėlių, aiškinasi gydytojai, padikdami plytas nešioti ir tuos "kvalifikuotuosius". Mat, ir jie konkurentai.

— OTAVA. —

Pastaraisiais mėnesiais pastebėtas aiškus padidėjimas JAV kapitalo investavimų Kanadoje perkant vertybių popierius ir turtą.

Kanados prekyba su D. Britanija

Netrukus žadama paskelbti naują Kanados — D. Britanijos prekybos sutartį. D. Britanija pirkianti maisto Kanadoje ir esanti pasirodusi pasirošyti maisto prekybos sutartį. Daugiausia tai liestų bekoną ir sūrį. Kviečiai taip pat eksportuojami, bet pagal tarptautinę kviečių sutartį. Kas dar bus perkama, dar neaišku. Galimas palykas, kad bus atnaujinta sutartis dėl kiaušinių, nutraukta 1950 m. Be to, žada D. Britanija pirkti laišų.

Kanada ypatingų priemonių nesima

Užsienių r. min. Pearson pareiškė, kad padėtis Korėjoje ir pasauly rimta, tačiau nereikią pamesti lygsvaros. Kanada tuo tarpu nenumatanti ypatingų priemonių ir jos brigada tęsianti numatytą apmokymą Fort Lewis.

Bedarbių mažiau

Visoje Kanadoje lapkričio 2 d. registruoti bedarbių buvo 147.000, t. y. 25.000 mažiau kaip tuo pat metu pernai. Didžiausias bedarbių skaičius buvo kovo mėn. — 411.000, daugiausia Montreale — 42.000. Toronte tada bedarbių buvo arti 21 tūkstančių. Dabar Montreale yra 17.757, o Toronte 9.434, t. y. Montreale yra 1.586 daugiau kaip pernai tuo pat metu, o Toronte 1000 mažiau. Beveik visuose kituose Kanados miestuose bedarbių yra taip pat mažiau. Jų skaičius beabejo paugs, bet, tikimasi, ne tiek, kaip pernai.

Išplėšė banką

Lapkričio 30 d. Toronte pirmą kartą po 8 metų pasikartoję apipšėsimas banko. Trys nosinaitėmis veidus persirišę plėšikai dienos metu išplėšė \$10.000 iš Canadian Bank of Commerce skyriaus, esančio Roncesvalles ir Wright Ave. kampe. 21 banko buvęs asmuo buvo suguldyti ant grindų, arba su pakeltomis rankomis pastatyti prie sienų, kol plėšikai dirbo. Jie pabėgo su naktį prieš tai pavogtu automobiliu, kuris vėliau buvo rastas pamestas.

Policija mašinos rado vieno plėšiko paliktas gumines pirštines ir nosinę, kuria buvo užrištos akys.

— OTAVA. —

JAV respublikų vadovs sen. Taft pareiškė, kad St. Lawrence kanalo planai jis linkęs nepesipriešinti.

— QUEBEC. —

1948-49 finansiniais metais Quebec provincijoje svaigųjų gėrimų parduota už \$53.000.000.

— TORONTO. —

Tarp Toronto ir Naujorko įvedamas susisiekimas lėktuvais be sustojimo. Skraidys vienos JAV bendrovės ir Trans-Canada Air Lines lėktuvai.

ATSLANKYSITE — NESIGAILĖSIT!
— Čia tikrai geriausiaioje Toronte Lietuviškoje valgykloje —
"PARK RESTAURANT"
4002 Dundas W. (pora minučių kelio nuo Lietuvių bažnyčios) Jūs gausite pigiai, sočiai ir skaniai pavalgyti dideliu pasirinkimu lietuviškų ir kanadieškų valgių ir nusipirkti išsineštinai krautuvių kainomis įvairių maisto gaminių naujai atidarytame Delikatėsų skyriuje. Čia gausite ir nakvynę. Atidaryta nuo 6 val. ryto iki 11 val. vakaro. Tel. ME 0023. Su pagalba sav. A. Smilgelskis

VESTUVĖMS, KALĖDOMS ir GIMIMO DIENAI DOVANAS
geriausiai pirkti europietiško meno ir rankdarbių gamybos — prekybos įmonėj
Art Handicrafts — Walter Koppel
609 YONGE ST. TORONTO. Telef. PR—4596
Savininkai — estai. Atidaryta nuo 10 v. ryto — 9 v. vak.
Čia parduodami:
● meniškai ranka išpuošti odos išdirbiniai
● sidabro ir aukso meniškai išdirbiniai
● keramikos ir porcelano išdirbiniai
● meniškai išplaustyti ir išdeginai medžio drožiniai
● audiniai ir mezginiai
● europietiški baldai ir tt.
Prlimami užsakymai pagal Jūsų asmenišką pageldivimą

Nauja lietuviška valgykla Restaurant EUROPA
Didžiausias pasirinkimas įvairių patiekalų (12-18) rūšių pagamintų prityrusių virėjų. Jaukios patalpos.
Greitas patarnavimas. 756 Queen St. W. Toronto

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 12-12, 2-6
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais priima taip pat 7-9 p.p.
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EL—8515

Dr. William J. Zinchesin
B.A., M.D., L.M.C.C.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Priėmimo valandos 2—4.30 ir 7—9 po pietų.
386 Bathurst St. Toronto
Tel. WA 1344

Lietuvio radio mechanikas
L. KOCIUS
949 DUNDAS ST. W. netoli Lietuvių bažnyčios. Tel. WA 1691
priima pataisyti visų rūšių radio aparatus. Darbas atliekamas gerai ir sąžiningai. Kreiptis nuo 9 iki 2 val. popiet
Pataisyti polikė galima bet kurio metu.

NESIGAILĖSI
jei pasitarsi prieš pasirašydamas namų pirkimo-pardavimo dokumentus
Br. SERGAUTIS vertėjas
tarpininkauja įvairiose įstatuose, padeda sutvarkyti imigracijos reikalus, daro vertimus.
Kreiptis 9—3 val. p.p.
9 Irene Ave. Toronto. LO3565

BR. BUKOWSKA, R. O.
AKIU SPECIALISTE

Tikrnu akis ir pritaikau akinius suaugusiems ir vaikams.
Priėmimo valandos: kasdien nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak. Sekmadieniais pagal susitarimą 55 St. John's Rd., W. Toronto. (kampus 94 Laws St.)
Tel. LYndhurst 0052

NAUJA MODERNI LIETUVIŠKA
Vyriskų rūbų krautuve
Paltai ir kostumai parduodami gatavi ir siuvami pagal Jūsų užsakymą. Skrybėlės, mezgukai, viršutiniai ir apatiniai baltiniai, kojinės, pirštines ir kt.
— Visų dalykų didelis pasirinkimas. —
Kainos Lietuviams — geriausias. Prašoma atsilankyti ir įsitikinti dėl jums daromų nuolaidų.
Sav. C. SALMONAITIS
DERBY MEN'S SHOP
2576 YONGE ST. TORONTO TEL: HY—9624

"BALTIC" restorano
nauji šeimininkai kviečia užėiti ir paragauti skanių ir nebrangių valgių.
Mūsų adresas:
870 DUNDAS ST. WEST. TORONTO. TEL. PL 7080

Jūsų patogumui nauja
LIETUVIŠKA KIRPYKLA
atidaryta 9 val. ryto — 7 val. vak. išskyrus pirmadienius
Skubų ir gerą patarnavimą atlieka prityrę Lietuvos kirpėjai.
867 DUNDAS ST. W. (prie Manning Ave) TORONTO
Telef.: EL—8954 Sav. Br. Pakštas

Vyrų ir moterų rūbų sluvykla
BARCLAY CLOTHES
Lietuvio siuvėjas B. KUPCINSKAS diplomuotas 1949 m. Siuvimo ir kirpimo Akademijos Londone — Anglijoje.
840 DUNDAS ST. W. TORONTO. TEL: PL — 1795

VISIEMS LIETUVIAMS
Vestuvines nuotraukas nemokamai
fotografuoja tik
LUNA foto siuvėja
575 WELLINGTON ST. W. TORONTO. TEL. PL 5717

Lietuviška Baldų Krautuvė

"ATLANTIC CITY UPHOLSTERING CO"

Sav. J. Kamickaitė

899 BLOOR ST. W. TORONTO.

Tel. LO-1499

PRITVYBĖS KVALIFIKUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS STINSON'S JEWELLERY

2188 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. — — — Garantuotas darbas, prietamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

TEL. EL-6597

849 DUNDAS ST. W. TORONTO

Canada Chrome Furniture

Pilnas pasirinkimas elektrinių reikmenų. Cromo stalai ir kėdės
Lengvos išsimokėjimo sąlygos

Pirmos eilės lenkiška rankinė Telefonas AD 0360

SKALBYKLA — WOODBINE HAND LAUNDRY RŪBŲ VALYMAS

Mes paimeime iš namų ir pristatome.

Darbas garantuotas. Kainos neaukštos.

205 Euclid Ave. (prie Dundas St.), Toronto, Ont.

Kas nori namus arba biznį pirkti

arba parduoti, kreipkitės į mus.
Rasite teisingą ir nuostrių patarimų.
Kalbame lietuviškai — klauskite Peter

Robert P. Rice Real Estate

888 College St. Toronto. Tel. LA 1277

DĖMESIO! Norėdami pirkti ar parduoti namus,

ūkius, viešbučius kreipkitės į

FRANK PSZON

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

762 Dundas St. W. (prie Bathurst g.) Toronto

Telefonai:

Istaigos: AD 3588 Buto: LA 9458

Didžiausias pasirinkimas lietuvių apgyventam rajone.

Čia jūs rasite mandagų ir sąžiningų patarimų

MARGIS DRUGS

Jonas V. Margis Phm. B.

19 St. John's Road (prie 3131 Dundas St. W.)

Parduodama Penicilina, Streptomocina ir kiti moderniškai

vaistai. Parduodami vaistai pagal receptus.

Kosmetika: Yardley's, Richard Hudnut — Max Factor ect.

Telefonas

Pristatoma į namus

Telefonas

MU-9543

visame Toronte

MU-9543

A. RUŠENO LIETUVIŠKA AUTO REMONTO DIRBTUVĖ

Intersection Body & Fender Repair

"Dulux" ir "Duco" dažymas. Radiatorių sutvarkymas ir kt.

2692 DUNDAS ST. W. TORONTO, Ont. TEL: RO-1509

Susirgus
kreipitis į

YARMEY CLINIC

slavų Medicinos klinika, vadovaujama Dr. W. L. Yarmey
314 Bathurst St. Toronto, Ont. Tel. EL 7146.

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes
rasite 10 — 15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turintį 30 metų profesinę praktiką

Kalbū lenkiškai

M. MALINA — 1187 DUNDAS ST. W. TORONTO

Užsisakykite anglis

VASAROS PAPIGINTA KAINA

PARLIAMENT FUEL CO.

Savininkas Lietuvis Augustinas Underhill (A. Underhill)

Telefonas RA 4414 304 Sarkville St. Toronto

"Reiklėte jaunus gėlėmis — skambinkite AD 1618

THE VICTORY FLORIST

Vestuvių puokštės, vainikai, dekoratyvinės gėlės bei vazonai

Sav. A. MERKER — — 576 QUEEN ST. W. TORONTO

Ottawa, Ont.

Ottawos lietuvių Kariuomenės šventę minėjo lapkričio 26 d. Sister of Service patalpos. Nors pakvietimai buvo išsiuntinti visiems, tačiau dalyvavo minėjime labai mažai.

Dr. Sidlauskaitė skaitė labai turiningą paskaitą, primindama dalį istorijos, pavaizduodama laisvės kovas karių prisiminimais ir patiekdama daug gilių minčių susimąstymui. Meninėje daly solistai pp. Šimanskis ir Vaičiūnas padainavo, Trečiokas jr. — padeklamavo. Be to, visi bendrai padainavo. Minėjimą pravedė B-nės pirmininkas Trečiokas.

Sueigos metu surinkta \$15,50 tautiečiai Armaliui pagelbėti; spaudos platintojas Šimanskis aprūpino susirinkusius knygomis.

Tikrai gaila, kad tą dieną nebuvo lietuviškų pamaldų. Kun. Dr. Razutis tą dieną tarnybos reikalais buvo priverstas išvykti iš Ottawos.

Tikimasi, kad gruodžio mėn. pradedant lietuviškos pamaldos vėl galės būti įprastu metu ir įprasto vietoj.

Ottawos LOK, suregistravęs

visus lietuvius, gruodžio mėn. 3 d. kviečia visuotinę lietuvių susirinkimą vadovaujantiems organams perrinkti jau pagal KLB-nės statutą. A.A.

Vancouver, B. C.

Saulėtos vasaros ir gražios gamtos įtakoje apylinkės lietuvių visuomeninis veikimas buvo kiek apsnūdes.

Šis reikalas eina gerojon pusėn atėjus rudeniu ir artinantis Kalėdų šventėms.

Lapkričio 19 d. apylinkės lietuvių susirinkime ir Tarybos skyriaus su KLB Vancouverio apyl. LOK pasitarimuose nutarta suruošti Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų progą šaunų turintį pasilinksminimą. Be to, buvo numatytas pelnas Tautos šventės Vasario 16 d. minėjimui.

Vietinio choro vedėjas greta veikiančio mišraus choro ryžtas organizuoti vyrų okteta. Taigi tikimės turėti linksmas Kalėdų ir Naujųjų Metų šventes, o po to, atsižvelgiant į vietines apylinkės sąlygas, tinkamai paminėti Vasario 16 d.

UKRAINEČIAI LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

įsikūrę prieš 27 metus

CARDINAL & SON

366 Bathurst St. Toronto.

Tel. WA-9954

TEL WA-6812

587 QUEEN ST. W. TORONTO

QUEEN WEST FURNITURE CO

Didelis pasirinkimas naujų ir vartotų baldų:

- lovų komplektai,
- stuvamos mašinos,
- krosnys ir tt.

Kalbame slavų kalbomis.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

FRANK BOCHULIS

Taiso ir parduoda naujausius ivairiu rusiu laikrodžius. Galima isigyti žiedu, Toronto suventru; parduodamos ivairios auksines ir sidabrinės prekes. Už darbų garantuoja.

Kainos prieinamos.

Atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.

272½ QUEEN ST. W. TORONTO.

LONDON FURNITURE CO

Pilnas baldų pasirinkimas. Minkšti baldai — parduodami nauji ir atnaujinami seni.

Kalbame europ. kalbomis.

875 Queen St. W. Toronto. Tel. PL-2010

Dr. F. W. TICKETT

GYDYTOJAS ir
CHIRURGAS

Priėmimo valandos 2—3 ir
7—9 po pietų

11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef.: WA 3754

LIETUVIŠKA MOTERŲ

PLAUKŲ KIRPYKLA

JANET'S BEAUTY SALON

Skambinkite: GE-6620

346 Broadview Ave. Toronto

Sav. J. Villūnienė

Atidaryta kasdien 9—9 val.

D. HOLOTA REAL ESTATE

Pirkimo — pardavimo

tarpininkas.

496 Queen St. W.

(prie Denison Ave.)

Tel. WA-5232 Toronto

HOLLYWOOD CLOTHING

Nauji ir dėvėti vyriški žieminiai PALTAI \$5—\$50

Vyriškos SKRYBĖLĖS po \$5

— Pasirinkimas iš 8 spalvų —

500 dėvėtų ir naujų kostiumų

specialus išpardavimas

nuo \$ 8 ligi \$ 40

270 Queen St. W.

(prie Beverly) Toronto

DANTISTAS

J. A. GORCHYNSKI

B. A., D. D. S.

312 Bathurst St.

Bathurst Medical Building

Telef.: AD-6373 Toronto

Stanley Shoe Store

Aukščiausios rūšies moterų,

vaikų ir vyrų batai, norma-

laus dydžio ir platūs (EE—

EEE).

1438 Dundas St. W. Toronto

(prie Gladston.)

Senas paprotys glūdi mūmyse, būtent, Šv. Kalėdoms artinantis pasiūsti ką nors brangaus savo artimiesiems. Kas šiuo momentu mums brangiausia? ... kiekvienas suprantam, atjauti vargstančius mūsų brolius ir seses.

Štai iš visos Kanados vietovių pradėjo plaukti Tautos Fondui gausios prieškalėdinės aukos.

Sault Ste. Marie, Ont., gyvenančiųjų lietuvių aukos Tautos Fondui:

Po \$5: Ant. Sabas, Zigmas Rimša, Jurgis Skaržinskas, Vyta. Gavelis, Alf. Bajoras, Robertas Gajinis, Vikt. Staškūnas, Aleks. Skardžius, Jonas Meškys, Jonas Dobilas, Henr. Matijošaitis, N. Aukštikalnis.

Po \$3: Ant. Gustainis, Ant. Liaukus, Povilas Gasperas, E. Pukinskas, St. Grigelaitis.

Po \$2: Ad. Motiejūnas, Vladas Žekonis, Mykolas Činas, Jurgis Volovickas, Juozas Kvasčauskas, Juozas Malskis.

Po \$1: Br. Fridrikas, O. Kriaučiūnaitė, Pr. Motuzas, Kazimieras V. Kamėnas, Zig. Girdvainis, Marija Poškienė, K. Šimas. Viso \$95. Suaukotus pinigų pristuntė p. R. Galinis.

Kitą kartą iš Sault Ste. Marie: Po \$3: E. Katkevičius.

Po \$2: A. Vengrys, V. Skaržinskas.

Po \$1: J. Duoba, A. Vizbaras, V. Motuzienė, M. Bukauskienė, M. Vengrys. Viso \$12.

Todėl iš Sault Ste. Marie, tokios mažos apylinkės, grūta 107 doleriai.

St. Catharines, Ont. asario 16 dienos vajuje Tautos Fondui aukojo:

\$3: V. Paviličius.

Po \$2: A. Visockis, Meškauskas, A. Gveizdys, A. Chainauskaitė, P. Kaziukonis, Gečauskas, Tėvai Pranciškonai, J. Alonderis, V. Grabauskienė, A. Vyniautas.

"EUROPA" FOTO STUDIO

Telef. WA-6849.

615 Queen St. W. Toronto

Mūsų specialybė: vestuvinės, šeimų nuotraukos ir spalvoti portretai.

Darbas pirmos rūšies.

SHIFF'S

VALYMAS —

PROŠAVIMAS —

PATAISYMAS —

Kalbame lietuviškai

909 Dundas St. West. Toronto

Telefonas ELgin 8649

Dantistas

Dr. Chas. OKUN

838 Dundas St. W. Toronto

(kampus Euclid Ave).

Priima vakarais pagal sutarimą. Tel. WA 9822.

AKIU SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akto defektams. Ištrina akto

nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir

nervingumą.

Kalba slavų kalbomis.

470 College St. W. Toronto

Tel. RA 3924

Naujos aukos Tautos Fondui

Po \$1: V. Platakis, M. Sorius, G. L. Drillis, M. Sauka, P. Polgrimas, K. Galdikas, V. Platakis, J. Stulgys, S. Paukštys, Pavardė neišskaitoma, Benfikaitė, Antanaitytė, St. Savickas, V. Alonderis, K. Bogužis, J. Satkevičius, J. Kazragis, Adolfas Šetikas, Ignas Sajaika, Ant. Alonderis, A. Kuraitis. Viso \$44. Pinigus pristuntė KLB St. Catharines skyr. išdinininkas p. A. Šetikas.

KLB St. Catharines apyl. komiteto iniciatyva, birželio 18 d. buvo suruoštas bendras pabaltiečių minėjimas, mūsų brolių ir sesių, nukankintų ir išvežtų į Sibirą 1941 m. birželio mėn. 14-15 d. Meninę dalį iš lietuvių puosės išpildė Buffalo gyv. solistai p. V. Zmuidzinai, p. E. Sakėvičienė ir akompaniatorė p. A. Masiulionienė Solistai, atlikę meninę dalį minėjime, atsiskaitė priimti kelionpinigius — \$15, kuriuos prašė pervesti Tautos Fondui.

Hamiltono ateitininkų kuopa lapkričio 4 d. surinko aukų per šokių vakarą:

Aukojo \$5 Juozas Dubinskas.

Po \$2: Adolfas Mgtulius, Klemensas Matkevičius, Tėvilis, Aldona Spakauskaitė, Kazimieras Gudinskas.

Po \$1: Eduardas Olšauskas, Antanas Jankūnas, Antanas Pauliukas, Jonas Adomanskis, Vacys Jakavickas, Bronius Aselskis, Antanas Repšys, Astaravai, Vacys Laniauskas, Pijus Pleinys, Regina, Liubomiras, Mackevičius, Vyšniauskas, Gediminas Ambrozėjus, Alfonsas Liškauskas, Antanas Vizgirdas, Feliksas Rimkus, Kostas Beržanskis, Juozas Sakalauskas, Algirdas Gutauskas, Albertas Skrebutėnas, Jurgis Jurgutis, Jonas Jonikas, Vytautas Rauckis, Povilas Misevičius, Jonas Jerodis, Motiejus Jeronikas, Stukas, Vytautas Stukas, Mykolas Krivickas, Bronius Liškauskas.

Po \$1: V. Platakis, M. Sorius, G. L. Drillis, M. Sauka, P. Polgrimas, K. Galdikas, V. Platakis, J. Stulgys, S. Paukštys, Pavardė neišskaitoma, Benfikaitė, Antanaitytė, St. Savickas, V. Alonderis, K. Bogužis, J. Satkevičius, J. Kazragis, Adolfas Šetikas, Ignas Sajaika, Ant. Alonderis, A. Kuraitis. Viso \$44. Pinigus pristuntė KLB St. Catharines skyr. išdinininkas p. A. Šetikas.

KLB St. Catharines apyl. komiteto iniciatyva, birželio 18 d. buvo suruoštas bendras pabaltiečių minėjimas, mūsų brolių ir sesių, nukankintų ir išvežtų į Sibirą 1941 m. birželio mėn. 14-15 d. Meninę dalį iš lietuvių puosės išpildė Buffalo gyv. solistai p. V. Zmuidzinai, p. E. Sakėvičienė ir akompaniatorė p. A. Masiulionienė Solistai, atlikę meninę dalį minėjime, atsiskaitė priimti kelionpinigius — \$15, kuriuos prašė pervesti Tautos Fondui.

Hamiltono ateitininkų kuopa lapkričio 4 d. surinko aukų per šokių vakarą:

Aukojo \$5 Juozas Dubinskas.

Po \$2: Adolfas Mgtulius, Klemensas Matkevičius, Tėvilis, Aldona Spakauskaitė, Kazimieras Gudinskas.

Po \$1: Eduardas Olšauskas, Antanas Jankūnas, Antanas Pauliukas, Jonas Adomanskis, Vacys Jakavickas, Bronius Aselskis, Antanas Repšys, Astaravai, Vacys Laniauskas, Pijus Pleinys, Regina, Liubomiras, Mackevičius, Vyšniauskas, Gediminas Ambrozėjus, Alfonsas Liškauskas, Antanas Vizgirdas, Feliksas Rimkus, Kostas Beržanskis, Juozas Sakalauskas, Algirdas Gutauskas, Albertas Skrebutėnas, Jurgis Jurgutis, Jonas Jonikas, Vytautas Rauckis, Povilas Misevičius, Jonas Jerodis, Motiejus Jeronikas, Stukas, Vytautas Stukas, Mykolas Krivickas, Bronius Liškauskas.

Po \$1: V. Platakis, M. Sorius, G. L. Drillis, M. Sauka, P. Polgrimas, K. Galdikas, V. Platakis, J. Stulgys, S. Paukštys, Pavardė neišskaitoma, Benfikaitė, Antanaitytė, St. Savickas, V. Alonderis, K. Bogužis, J. Satkevičius, J. Kazragis, Adolfas Šetikas, Ignas Sajaika, Ant. Alonderis, A. Kuraitis. Viso \$44. Pinigus pristuntė KLB St. Catharines skyr. išdinininkas p. A. Šetikas.

KLB St. Catharines apyl. komiteto iniciatyva, birželio 18 d. buvo suruoštas bendras pabaltiečių minėjimas, mūsų brolių ir sesių, nukankintų ir išvežtų į Sibirą 1941 m. birželio mėn. 14-15 d. Meninę dalį iš lietuvių puosės išpildė Buffalo gyv. solistai p. V. Zmuidzinai, p. E. Sakėvičienė ir akompaniatorė p. A. Masiulionienė Solistai, atlikę meninę dalį minėjime, atsiskaitė priimti kelionpinigius — \$15, kuriuos prašė pervesti Tautos Fondui.

Hamiltono ateitininkų kuopa lapkričio 4 d. surinko aukų per šokių vakarą:

Aukojo \$5 Juozas Dubinskas.

Po \$2: Adolfas Mgtulius, Klemensas Matkevičius, Tėvilis, Aldona Spakauskaitė, Kazimieras Gudinskas.

Po \$1: Eduardas Olšauskas, Antanas Jankūnas, Antanas Pauliukas, Jonas Adomanskis, Vacys Jakavickas, Bronius Aselskis, Antanas Repšys, Astaravai, Vacys Laniauskas, Pijus Pleinys, Regina, Liubomiras, Mackevičius, Vyšniauskas, Gediminas Ambrozėjus, Alfonsas Liškauskas, Antanas Vizgirdas, Feliksas Rimkus, Kostas Beržanskis, Juozas Sakalauskas, Algirdas Gutauskas, Albertas Skrebutėnas, Jurgis Jurgutis, Jonas Jonikas, Vytautas Rauckis, Povilas Misevičius, Jonas Jerodis, Motiejus Jeronikas, Stukas, Vytautas Stukas, Mykolas Krivickas, Bronius Liškauskas.

Po \$1: V. Platakis, M. Sorius, G. L. Drillis, M. Sauka, P. Polgrimas, K. Galdikas, V. Platakis, J. Stulgys, S. Paukštys, Pavardė neišskaitoma, Benfikaitė, Antanaitytė, St. Savickas, V. Alonderis, K. Bogužis, J. Satkevičius, J. Kazragis, Adolfas Šetikas, Ignas Sajaika, Ant. Alonderis, A. Kuraitis. Viso \$44. Pinigus pristuntė KLB St. Catharines skyr. išdinininkas p. A. Šetikas.

KLB St. Catharines apyl. komiteto iniciatyva, birželio 18 d. buvo suruoštas bendras pabaltiečių minėjimas, mūsų brolių ir sesių, nukankintų ir išvežtų į Sibirą 1941 m. birželio mėn. 14-15 d. Meninę dalį iš lietuvių puosės išpildė Buffalo gyv. solistai p. V. Zmuidzinai, p. E. Sakėvičienė ir akompaniatorė p. A. Masiulionienė Solistai, atlikę meninę dalį minėjime, atsiskaitė priimti kelionpinigius — \$15, kuriuos prašė pervesti Tautos Fondui.

Hamiltono ateitininkų kuopa lapkričio 4 d. surinko aukų per šokių vakarą:

Aukojo \$5 Juozas Dubinskas.

Po \$2: Adolfas Mgtulius, Klemensas Matkevičius, Tėvilis, Aldona Spakauskaitė, Kazimieras Gudinskas.

Po \$1: Eduardas Olšauskas, Antanas Jankūnas, Antanas Pauliukas, Jonas Adomanskis, Vacys Jakavickas, Bronius Aselskis, Antanas Repšys, Astaravai, Vacys Laniauskas, Pijus Pleinys, Regina, Liubomiras, Mackevičius, Vyšniauskas, Gediminas Ambrozėjus, Alfonsas Liškauskas, Antanas Vizgirdas, Feliksas Rimkus, Kostas Beržanskis, Juozas Sakalauskas, Algirdas Gutauskas, Albertas Skrebutėnas, Jurgis Jurgutis, Jonas Jonikas, Vytautas Rauck

TORONTO, Ont.

Rūpų rinklavo praėjusiam
Kaž neliktų nei vieno lietuviško nors neparemusio Vokietijoje vargstančių brolių, bus primama rūbai, apavas ir piniginės aukos dar ir gruodžio 9 d. 4-7 val. parapijos salėje. Kas iki šiol neturėjo laiko, dar turi progos parodyti tautinį solidarumą ir artimui gailėstingumą.
ML Bičiulių dr. J.

Paskaita apie M. Lietuvą
Buv. Klaipėdos krašto gubernatūros patarėjas Dr. M. Anyšas gruodžio 10 d. 6 val. parapijos salėje skaitys paskaitą apie M. Lietuvos tautines ir kultūrinės kovas, po paskaitos bus trumpas ML Bičiulių dr. J-os narių susirinkimas.

Kviečiame lietuvišką visuomenę susipažinti su mūsų tautos dailimi, kuri vokiečių užkariavimu nuo mūsų buvo atskirta ir apie kurią tiek mažai žinoma.
MLB dr. J. Toronto sk.

"Dainos" Grupės mėnesinis susirinkimas
Įvyks gruodžio 15 d., penktadienį, 8 val. vak., pas narę Pundziuvienę: 21 Rosemont. Visos narės kviečiamos dalyvauti.
Valdyba.

Pamaldos gruodžio 8 dieną
Nekalto Prasidėjimo šventėje, šeštadienį, pamaldos vyks šia tvarka: 7.30 val. ryto pirmos šv. Mišios, 10 val. antros šv. Mišios ir pamokslas.

Lituanistikos mokykla
vyks normaliu laiku: 10-12.15 v.

Bendros Kūčios
Kaip praėjusiais metais, taip ir šįmet Kūčių stolas, bendrai norintiesiems jas turėti, bus ruošiamas Toronto lietuvių parapijos salėje. Lietuviai, pageidaujantys dalyvauti bendrose Kūčiose parapijos salėje, yra kviečiami užsiregistruoti po pamaldų parapijos salėje lietuviškų knygų pardavimo kioske.

FILMA
Sekantį sekmadienį, gruodžio 10 d., parapijos salėje bus rodoma 4 ir 8 val. advento nuotaiškai pritaikinta filmas "Karalystės Raktai".
Vaikų kinas šeštadienį nuo 12.15 val. iki 1 val. po pietų.

— TORONTO. — Kanados architektūros parodoje nacionalinėje galerijoje pirmąją vietą ir auksinį medalį laimėjo torontiškie architektūros firma John B. Parkin Associates

Į lietuvius tėvus

Pasaulinis Motinų Sąjūdis, Jungtinių tautų žmogaus teisių komitetui įteiktame memorandume tarp kitko sako: "...tik šeimai tegali laiduoti moralines, socialines, psichologines ir materialines vertybes vaiko ugdymui — išsilavinimui..."

Ar nepavėluosime? Š. m. gruodžio 10 d., sekmadienį, 2.30 val. parapijos salėje visi lietuvių tėvai pamatys, išsirsksite ir pasisakysite mūsų vaikų — tremties sąlygose — auklėjimo reikalo. Dalis tėvų nesąmoningai užmiršome lietuviškas reikalų vaikams. Kartais sąskaiton centų atimame iš vaikų lituanistikos mokyklą. Ar pateisinama prieš kenčiančią Lietuvą, pagaliau prieš idealistus lietuvių mokytojus, kurie be jokio atlyginimo aukoja savaitės laisvalaikio dalį dėl Jūsų, tėvai, vaikų.

Ar jau parduodame savo vaikus? Kada šaukiame lietuvių tėvų pasitarimas — nerandama reikalo visi ateiti. Pasiteisinama, kad vaikas lanko 5-kias dienas savaitėje mokyklą ir ko daugiau reikią. Deja, Lietuva sako: "Kol tėvas neatkrito nuo lietuviškos bendruomenės, neleistina ir vaikams atkristi". Tėvų pasitarimus šaukia ne kas kitas, kaip patys tėvai. Ir turėtų būti jautrūs tam ne tik tie tėvai, kurių vaikai lanko lituanistikos mokyklą, bet ir tie tėvai, kurių vaikai priešmokyklinio amžiaus.

Toronto lietuvių tėvai, padarykime pradžių sąjūdžio po visus kraštus išblaškytų lietuvių tėvų jaunajai kartai apsaugoti nuo nutautėjimo. Bendromis jėgomis padėkime išlaikyti lituanistikos mokyklą, lietuvišką vaikų spaudą — laikraštėlį "Eglutė", vienintelį mūsų vaikams; na ir pagaliau sudarykite sąlygas jiems bendrai pasidžiaugti. Pirmas ne eilinis Toronto lietuvių vaikams džiaugsmas — Kalėdų eglutė su dovanomis ir žaidimais.

Jūsų vaikų mokytojai ir Tėvų Komitetas laukia gruodžio 10 d. 2.30 val. susirūpinimo iš visų lietuvių šeimų, kurios augina lietuviškąjį atžalyną savajai žemei.

Toronto lituanistikos mokyklos Tėvų Komitetas.
Išnuomojamas kambarys dviems arba vienam asmeniui lietuvių šeimose. Galima naudotis virtuve. Bloor-Ossington rajonas. Kreiptis LO 3565.

Užsakyk ir skaityk
religinės-tautinės minties parveiksluotą Venecuėlos lietuvių mėnesinį laikraštį
"TĖVŲ KELIĄ"
Prenumeratos kaina metams 4 doleriai.
Adresas: Apartado 369—Caracas — Venezuela S. A.

"Tėviškės Žiburij" Bičiulių, prenumeratorių ir skaitytojų dėmesui

Braigdami pirmuosius metus, "Tėviškės Žiburijai" su pasitenkinimu gali pranešti savo mieliejiems bendradarbiams, skaitytojams, platintojams ir kitiems rėmėjams, apie naujus persitvarkymus, palengvinančius darbą ir įgalinančius sekinančią laikraštį tobulinti.

Jau nuo sekancio nr. "TŽ" bus renkami ir sulaužomi lietuviškoje "Žiburij" spaustuvėje ir ta proga išeis padidinti — platesni, standartinio Kanados laikraščio formato. Tik "TŽ" ir toliau turės ne 8 skiltis, kaip spausdinami Kanados standartiniai laikraščiai, bet 7 skiltis, kurios bus platesnės, — septynioms bus išskirstyta aštuntoji skiltis. Tuo būdu "TŽ" padidėja 8 skiltimis arba visą puslapiu.

"TŽ" prenumeratoriams skirtas priedas — kišeninis kalendorius su daugeliu informacijų — jau spausdinamas. Jis bus išsiuntinetas visiems metiniams prenumeratoriams, kurie užsprendė numerus arba prenumeratas pradžios metais.

1951 metams "TŽ" prenumeratos kaina nustatyta sekanti: Kanadoje ir JAV metams su priedu \$4, pusmečiui be priedo \$2.50. Kituose kraštuose metams su priedu \$4.50, pusm. be priedo \$2.50.

Bičiuliai įmokėję nemažiau 10 dol. už metinę prenumeratą bus skaitomi garbės prenumeratoriais.

"TŽ" platinimo vajus skelbiamas nuo š. m. gruodžio 1 d. iki 1951 m. vasario 16 d. Tam laikotarpiui maloniai kviečiame tal- kiai platintojais tase vietose, kur jų dar nėra arba kur vienas viso darbo nuveikti nepajėgia. Prašome tik parašyti, pasiųsime kvitų knyguotes ir prenumeratų rinkimo lapus.

"Tėviškės Žiburij" administracija.

"Čiurlionis" vėl lankėsi Toronte

Gruodžio 2 d., praėjus šeštadienį, torontiečiai ir daug svečių iš artimesnių ir tolimesnių lietuviškų kolonijų, net ir iš Montrealio — gavo progos atgaivinti savo paliegančių dvasių, kaip visada, maloniai "Čiurlionio" ansamblio koncerte didžiojoje Massey Hall salėje. Nors ansamblis dar neperseniausiai buvo lankėsis Toronte, tačiau prisirinko lietuviškos ir nelietuviškos visuomenės gausiai, nors galėjo, žinoma, ir dar keletas šimtų tilpti.

Reikia tik stebėtis ansamblio vadovo, jo padėjėjų ir visų narių energija bei patvarumu, kurio dėka ansamblis sugeba taip sunkiose sąlygose reprezentuoti lietuviškąją kultūrą ir garsinti Lietuvos vardą ir šioje Atlanto pusėje. Reikia jį taip pat sveikinti, kad sugeba išieiti į didžiųjų milijoninių miestų scenas. Vienas toks pasirodymas atsveria labai dideles propagandos pastangas.

"Čiurlionio" pasirodymas Toronte ir šį kartą buvo grynai "čiurlioniškas", be jokių priemaišų bei liaudinio meno. JAV ansamblio bėdė prikerkti tokio žanro elementu, kas išaukštinė reakcijos ir gana karčias polemikas spaudoje. Liaudies menas yra beabejo pakankama vertybė, kuri gali skintis sau ke- lią pati viena, be pašalinės paramos. Dėl to ginčytis, rodus, nereikėtų. Gal vertėtų geriau pasvarstyti kitą klausimą, būtent, kiek tiksliai, šis ar kitas, ansamblis lietuviškąjį liaudies meną perteikia scenoje. Mūsų tautotyrininkai kažkodėl tyli, muzikai — taip pat. Viskas paliekama patiems ansamblio vedėjams. Ar ne perdidelė jiems našta? Ar nereikėtų patalkininkauti? Atsiminkim, kad mes stojame ant kelio, turinčio privesti prie lietuviškos dvasios ir jos kultūrinių vertybių išlikstimo. Kas dabar formuojama, liks dogma ateičiai.

Kaip ir visada, "Čiurlionio" pasirodymas buvo puikus. Tik salė kažkaip nevisai tinkama. Ypač pirmojoje dalyje, palikus tuščią vietą velesniam šokėjų pasirodymui, gilumose sustatytos choro garsus rijo scenos.

Išnuomojamas kambarys vienam arba dviems asmenims (vyrams ar mergaitėms). Kreiptis LO 5238 po 5-tos val. vak.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė šeimai arba 2 mergaitėms — 669 Richmond St. W. prie Queen ir Bathurst gatvių.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė pas lietuvius. 50 Willison S. Q.

Išnuomojamas frontinis kambarys su baldais vienai arba dviems moterims. Galima pasinaudoti virtuve. Tik 2 minutes nuo Dundas q-vės. Kreiptis 118 St. Johns Rd.

Išnuomojamas kambarys su baldais vienai arba dviems moterims. Galima pasinaudoti virtuve. Tik 2 minutes nuo Dundas q-vės. Kreiptis 118 St. Johns Rd.

Išnuomojamas frontinis kambarys su baldais vienai arba dviems moterims. Galima pasinaudoti virtuve. Tik 2 minutes nuo Dundas q-vės. Kreiptis 118 St. Johns Rd.

Išnuomojamas frontinis kambarys su baldais vienai arba dviems moterims. Galima pasinaudoti virtuve. Tik 2 minutes nuo Dundas q-vės. Kreiptis 118 St. Johns Rd.

Toronto majoras McCallum

Praeitą pirmadienį miesto majoru perrinktas McCallum. Jo varžovas Lampart betgi gavo vos apie 1500 balsų mažiau. Perrinkti ir visi trys kontrolieriai, o ketvirtuoju išrinktas J. L. Shannon. Tarėjų tarpe bus keturi nauji. Vienas iš jų Fr. Chambers pagaliau išstūmė iš miesto tarybos paskutinį komunistų Freed.

KALĖDINĖS ATVIRUTĖS

Toronte gaunamos:

1. Atlantic Restaurant 1330 Dundas St. W.—prie Lisgar q.
2. Baltic Restaurant 870 Dundas St. W.
3. Tulip Restaurant 750 Dundas St. W.
4. Sekmadienis parapijos svetainėje — "TŽ" Spaudos kioske arba pristutus \$1 už 10 sveikintimų "TŽ" Spaudos platintojų skyriui: 941 Dundas St. W. Toronto, Ont. Canada.
5. K. Kazlauskio krautuvėje: 1579 Dundas St. W.

Rabinas prieš kalėdines giesmes

Toronto rabinas Abraham Feinberg praeitą penktadienį pareikalavo, kad viešosiose mokyklose būtų panaikintos kalėdinės giesmės giedojimas, kaip priešingas demokratijos pagrindams. Kiti rabinai ir žydaiškoji visuomenė Feinbergo pareiškimą išsiūnė, pareiškė jo neremiam, o jis pats pareiškė, kad kalbėjęs tik savo vardu, žydaiškosios visuomenės įgaliojimų neturėdamas.

Paskutinės pasaulio žinios

Rusai Vokietijoje pasirodė

JAV aukštasis komisaras Vokietijoje pareiškė, kad sovietai rytų Vokietijoje turi paruoštas 25 kovos divizijas, su kuriomis greitai galėtų pasiekti Reiną. Tačiau tai nesanačios naujos divizijos. Jos esančios Vokietijoje jau nuo Korėjos karo pradžios. Naujai prisiūtos kariuomenės nesą pastebėta.

Bonn vyriausybės pareigūnai yra pareiškę, kad Sovietai Vokietijoje turi 35 divizijas.

Rinkimai Berlyne

Vakarų Berlyno rinkimai praeitą sekmadienį praėjo sūkiu: "Jei nebalsuosi, balsuosi už komunistus!" Balsavo 90,2%. Daugiausia balsų laimėjo Reuter vadovaujami socialistai, nors nuo 64% jie puolė iki 44,5%. Berlynas beabejo ir toliau bus valdomas koalicijos 3 partijų: socialistų, krikščionių demokratų ir laisvųjų demokratų.

Vėl siūlo Vokietijai sulungti

Rytų Vokietijos premjeras Otto Grotewohl prisiuntė per specialų kurjerį notą Bonnos vyriausybei, kuria siūlo abiems pusėms pasiūsti po 6 atstovus derėtis dėl konstitucinio komiteto sudarymo. Adenauerio atsakymas dar nežinomas.

Iš Berlyno pranešama, kad Grotewohl ir komunistų partijos generalinis sekretorius Walter Ulbricht po pasitarimo su sovietų kontroline komisija praeitą ketvirtadienį kažkur išnyko. Sklinda gandai, kad jie esą nušalinti. Rytų Vokietijos prezidento Pieck nebėra Berlyne nuo lapkričio 17 d. Jis išvyko sveikatos pataisyti į Sovietų Rusiją ir, spėjama, kad yra Maskvoje.

— PRAHA. — Českoslovakijoje 9 aukšti katalikų prelatai nutėisti kalėti nuo 10 metų iki gyvos galvos ir dar piniginiams baudoms nuo \$400 iki \$3000. Jų tarpe yra Olomouco vyskupas general vikaras, du abatai, du būvę nuncliatūros tarnautojai, katalikų akcijos pirmininkas, arkivyskupo Beran sekretorius ir kt., daugumoje iš Prachos.

MONTREAL, Que.

Paskutiniame Vyr. LOKO posėdyje pradėti svarstyti tolimesni KLB organizaciniai reikalai. Nutarta kuo greičiau paruošti rinkimos taisykles. Tam reikalui sudaryta komisija. Iš p.p. Katillaus, Rudinsko ir Kudžmos.

Posėdyje iškilo nuomonių skirtumas dėl apylinkių persiorganizavimo iš laikinųjų LOKų į KLB apylinkes. Viena nuomonė — paskelbtis laikinasis statusas galioja kaip centro tarybos, taip ir apylinkių rinkimams. Antra nuomonė — laikinieji LOKai galės persiorganizuoti į KLB apylinkes ir įvykdyti rinkimus tik po Centro tarybos rinkimų, pagal jos patvirtintus rinkiminius nuostatus.

Nutarta užklausti Hamiltoną dėl jų jau įvykdytų apylinkės rinkimų persiorganizavimą į KLB B-nės apylinkę.

Susirinkimas Lietuvių Namams statyti

Lapkričio 26 d., sekmadienį, įvyko Montrealio visuomenės susirinkimas Lietuvių Namų statybos reikalui, sukvietusias Lietuvių Namams Montrealyje statyti iniciatorių pritariant LOKui ir visoms Montrealio organizacijoms.

Iniciatorių vardu p. J. Leknickas nurodė, kad jų pastangomis jau yra užpirkti trys sklypai namams Cote St. Paul rajone ir gautas leidimas statybai pagal paruoštą projektą. Pinigais ir pasizadėjimais turima apie 13 tūkstančių dolerių. Statybos pradžiai reikia bent \$30.000.

Paspruko iš Varšuvos

Vancouverietė J. B. Fletcher, buvusi Britų ambasados Varšuvoje tarnautoja, perspėja, kad bus suimta lėktuvu staiga išskrido į Londoną ir sakosi džiaugiantis galėdama būti kaip galima toliau nuo komunizmo. Jos gyvenamos patalpos ne kartą buvusios iškrėtos jai nesant namie, o kaltinimas jai buvęs, kad ji pagelbėjusi trims britams vesti ginčą su lenkų įstaugomis.

— BUKARESTAS. — Rumunijos užsienio r. min. Anna Pauker, dėl kurios ilgo nesirodymo viešumoje buvo visokių spekuliacijų, vėl grįžo į savo pareigas ir ragina Rumuniją sukurti stiprią pramonę, reikalingą krašto grynimui nuo "amerikečių ti britų imperializmo".

— VAŠINGTONAS. — JAV uždraudė betkokių prekių išsiuntimą į kom. Kiniją ir karinių prekių į Sovietų Rusiją ir sateitinius kraštus.

— PHILADELPHIA. — Čia suimti du vyrai, kurie prie prezidento Trumano traukinio kalbėjęsi, kad turint ginklą galima būtų jį dabar nušauti. Policija betgi nemano, kad tai rimtas reikalas.

— TIBETAS. — Dalai Lama, b-vei sustiprėjęs, laikraštis "Nes" ir Indijai jau atvyko karavai. L" būsių visai perduotas stacionas su 5.200 sv. valdžios aukso trovinu.

Tenintelis Lenkų Kino Teatras Toronto LA SALLE

— 526 Dundas St. W., netoli Spadina —
Šią savaitę XII 7. — 9 d. — rodo:
NEVADIEČIAI ★ ANKŠTA MAŽA SALEL ★ LAIMINGAS SUNIUKAS — spalvotos farsas
Savininkai: A. ir Wl. Mislowski ir K. Dubanski

Vertimai — Pamokos — Konversacijos

Surašomi ir verčiami įvairaus turinio raštai ir anglų kalbą. Duodamos anglų kalb. pamokos ir konversacijos pažengusiųs.
A. BAJORINAS
53 Oakwood Ave. Toronto, Ont.
Tel. MELrose 8951
Kreiptis vakarais nuo 5.30 iki 6.30 val., išskyrus sekmadienius ir šventadienius.

KINO "CENTRE" 772 Dundas St. W. Toronto
Kasdien nuo 6 val. vak. Jaukiai apšildyta—grynas oras

Ketvirtadienį — Šeštadienį (XII 7. — 9.)

1. Raudonasis tarpekliis — spalv.
2. Pasirodymas

Pirmadienį — Trečiadienį (XII 11. — 13.)

1. Budinti sala
2. Geros naujienos — spalv.

LINKSMI IR IDOMŲ PRIEDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ

KRIMINALINE AR CIVILINE BYLA?
MES SUTEIKIAME JUMS
TEISINĘ—KALBINĘ PAGALBĄ
Tvarkome imigracijos, pilietybės, palikimų bylas; sudarome darbo, buto garantijas, dokumentus, patvirtintus vertimus; tarpininkaujame nuosavybę perkant, parduodant; atstovaujame įmonėse, įstaigose; teikiame visokeriopą informaciją; giname Kanados ir kitų kraštų lietuvių interesus. Jums patarnavimus atlieka teisininkai ir kalbininkai, studijavę Amerikos bei Europos universitetuose.

JONAS J. JUŠKAITIS
907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada. Tel. PL 4880.